

FFblaðið

BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Nr. 382

Hósdagur 11. januar 2007

15,-

Av "Atlantic Navigator" út á Stóru Dímun

Sveisi- og trygðarútgæra til skip

P/f Sveisingahandlin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Síða 4

Køllekipanir til skip, idnað & handlar
Hítapumpur · Prosjekttering · Montering

SUNWELL

deepchill™
Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á fiskinum er munandi betri við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Landsfundurin 2006

Vit hava nógv tilfar frá landsfundinum.

Hvalaveiðan í Suðuríshavinum

Hesa ferð hava vit 3. og seinasta part av søguni um stórhvalaveiðu í Suðuríshavinum fyri 60 árum síðani.

Síða 9

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyri KÄRCHER trýstspularum til idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Vinnan í Gøtu 20 ár

Eftir eina trupla byrjan fyri 20 árum síðani, hevur gingið betur enn nakar hevði droymt um.

Síða 12

Frágreiðingin hjá Menakhem

Vit hava 2. part av frágreiðingini um fiskiveiðuna undir Føroyum.

Síða 20

100% tryggjeika?

**Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!**

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur • 320870

Komandi blað

Í komandi blað fara vit at hava meira tilfar frá landsfundinum og úr ársfrágreiðing felagsins. Tá fara vit eisini at hava frásøgn frá framløguni hjá Helga Nolsø um tøkni. Vit fara eisini at hava seinasta partin av frágreiðingini hjá Menakhem Ben Yami við hansara meting av fiskidagaskipanini og fiskiskapin undir Føroyum.

Vit koma tá eisini at hava eina heilt serliga frásøgn. Vit hava samrøðu við 93 ára gomlu Jóhonnú í Pálshúsi av Eiði. Hon fór undan krígunum til Danmarkar. Her hitti hon Petur Jacobsen úr Hvalvík og tey gjørdust gjørdust par. Í 1941 er hann so óheppin at liggja við skipi í Leningrad, beint sum Týskland leypur á Sovjet. Manningin verður tikin til fanga og upplivir ræðuleikar í Russlandi, sum eingin kann ímynda sær í dag.

Hanna í Pálshúsi.

Men søgan endar væl, og hetta kann lesarin lesa seg til.

Í komandi bløðum eftir hetta taka vit 100 ára gamla Andrias í Tarti upp aftur, har hann greiðir frá sínum lívi á landi og sjónum.

Teddy Kollek deyður

Vit hava fleiri ferðir umrøtt Teddy Kollek, borgmeistara í Jerusalem í 28 ár, her í blaðnum. Hann hevði eitt sindur av samskifti við Føroyar. Fyrst var tað gjøgnum hansara samband við Johan Niclasen, sum var bygdaráðsformaður í Hesti, eisini í 28 ár. Tá Johan doyði, tók Óli Jacobsen yvir, og teir frættu vanliga frá hvørjum øðrum til jóla, umframt at Kollek fekk nóg tilfar um Føroyar.

Hann segði seg fleiri ferðir í brøvum vera hugtiknan av Føroyum og av øllum teimum Ísraelsvinum, sum vóru her á landi. Hann hevði fegin viljað vitjað higgar, men aldurin og læknin forðaðu hesum.

Í oktober fekk Óli saman við trimum av sínum børnum, Lindu, Óla Jákup og Tróndi móguleika fyri at vitja Teddy Kollek heima við hús, og var hetta ein serstakur heiður, sum varð vístur teimum, tí vanliga tók hann ikki ímóti vitjandi. Greitt er frá hesi vitjan og frá spennandi søguni hjá hjúnunum báðum í FF-blaðnum nr. 377, sum finst á okkara heimasíðu: www.fiskimannafelag.fo

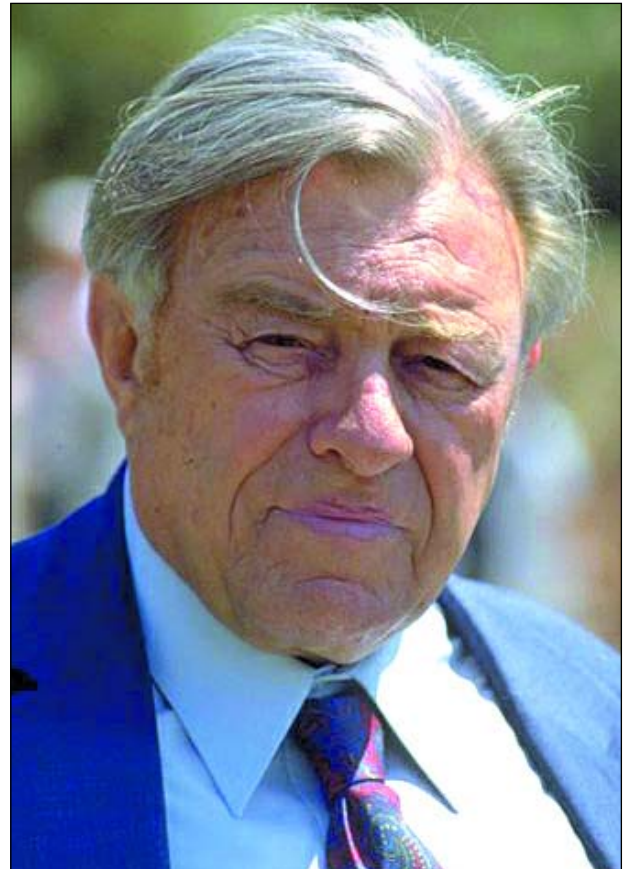
Tað var longu tá skilligt, at Kollek var gamal og ússaligur, og 2. januar komu boðini um, at hann

var deyður 95 ára gamal. Tískil man vitjanin úr Føroyum hava verið ein tann seinasta, hann hevði.

Kollek fór til gravar fríggjadagin 5. januar. "Okkara maður" í Ísrael, Menakhem Ben-Yami, greiðir frá, at hann varð jarðaður í parti av kirkjugarði, har stórmenni tjóðarinnar liggja grivin. Hann fekk eina statsjarðarferð, sum hann eisini hevði uppiborið. Forsætismálaráðharrin, Ehud Olmert, segði um Kollek: "David Ben Gurion lýsti Jerusalem høvuðsstað í Ísrael, men tað var Kollek, sum gjørdi hann til høvuðsstað."

Tað vóru nóg umboð fyri ymiskar bólkir í Jerusalem, sum hava góðar royndir av Teddy Kollek, sum vildu heiðra hann við at fylgja honum til gravar. Her vóru muslimar, kristnir arabarar úr ymiskum trúarbólkum, armenarar, etioparar og ymsir bólkir av ortodoksum jødum.

"Ein av teimum sein-

Teddy Kollek.

astu av fedrunum, sum boðan um okkara samgrundaðu Ísrael er farin." kenslu.

Vit hava sent Tamar frá-

MÓTTØKULEIÐARI TIL NORRÖNU

Søkt verður eftir móttøkuleiðara til Norrönu at byrja skjótast gjørligt

Smyril Line bjóðar áhugavert og avbjóðandi starv, sum móttøkuleiðari í einum al-tjóða umhvørvi, har lyklaorðini eru:

- Ábyrgd
- Personlig avbjóðing
- Dygd
- Faklig menning
- Persónlig menning

Smyril Line sóknast eftir fólki við receptionst útúgvung og gjarna royndir sum leiðari. Tað er krav, at umsøkjararnir duga væl enskt, hava góð samstarvsevni, góðan teldukunnskap og duga at arbeiða undir trústi uttan at missa yvir litið.

**Heilsuprógv fyri sjófolk
krevst (ikki eldri enn 2 ár).**

Tað er ein fyrimunur at hava trygdarskeið (ikki eldri enn 5 ár).

Løn og setanartreytir eru smb. galdandi sáttmála undir FAS-skipanini við Føroya Fiskimannafelag. Størvini verða sett skjótast gjørligt.

Umsóknir og CV skulu sendast við telduposti til aðra av hesum tilskriftum áðrenn 15. januar 2007:

crew@smyril-line.fo
hotel.manager@norröna.fo

Smyril Line varð stovnað í 1982, og í dag selja og marknaðarføra vit Føroyar, Ísland, Noreg, Hetland og Danmark um allan heim.

Høvuðsskrivstova felagsins er í Tórshavn. Eisini hevur Smyril Line skrivstovu í Hanstholm, Bergen, Reykjavík, Kiel og í Lerwick. Agentar eru í Svøríki, Finnlandi, Týsklandi, Eysturriki, Sveits, Benelux, Fraklandi og Italia.

SELIR TÚ skipa- ella bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti holli boðberin, sum fer umborð á skipini – umvegis reiðaríini – hvønn útgávudag.

Gerið eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum.

**Ringið tlf.
311569**

Jan Højgaard

Vit hoyra dagliga, hvussu ymiskir kraddarabólkar innan tað almenna krevja meir og meir pengar til ymisk endamál, ið fyrri tað mesta eru púra hópisleys. Hesir bólkar kalla seg frøðingar av ymsum slag, men fer ein at hyggja nærri at hesum fólki og teirra grundgevingum, so er beinavegin, at ein gerst varður við, at tað man vera so sum so við frøðini.

Fiskimaðurin fyllir í tær gapandi pisurnar, sum forlanga

Pengar verða kravdir til at granska fyrri, til Heilsufrøðiligu Starvsstovuna, búskaparfrøðingar og lögfrøðingar krevja at verða settir í starv á onkrum av teimum nyttuleysu aðalstýrunum. Hesi fólki eru totalt uttan fyrilit og kosta tí føroyska samfelagnum í dýrar dómur. Hetta verður fyrri tað mesta gjørt fyrri at fáa nakrar krónur uppá ein lættan máta.

Sum stóðan er nú, fækka fiskimennirnir, ið skulu metta tann alsamt vaksandi skaran av almennum kraddarum, sum hvørki tykjast vilja ella duga at breiðfæða seg sjálvan. Men hvat, tey hava jú fiskimannin, ið gevur teimum dag-

ligt breið, so tey hugsa ikki so nógv um, hvar pengarnir koma frá.

Men eg kann upplýsa, hvar pengarnir koma frá. Teir koma frá okkara fiskimonnum, sum nýta sera nógv tíð og orku til at breiðfæða fólkið her á landi. Men synd er at siga, at fiskimenn hava fingið takk fyrri sítt stríð frá hesum fólki, heldur hava tey blakað ymiskt fyrri fótarnar á teimum, so fiskimaðurin í móti sannleikanum verður lýstur sum tann stóri syndarin.

Fiskimenn mugu fáa betri umstøður at virka undir, tí Føroyar eru sera tengdar at fiskivinnuni. Embætisfólk eiga ikki at nýta so

nógva orku til at leggja eftir fiskimonnum, men heldur hyggja við takksemi til teirra, tí teir geva teimum føðina hvønn dag.

Sannleikin er, um tú líkar tað ella ikki, so er tað fiskimaðurin, ið er grundarlagið undir tí føroyska samfelagnum. Tey, ið hava funnist mest at fiskimonnum, eru ofta tey, ið hava fingið mest frá honum. Hesi eru at meta við eina gapandi pisu, sum tekur móti føðini, fyrri síðani at skvøtta hana út aftur í reiðrið. Hesar pisur verða ongntíð floygdar, men halda áfram við at dálka okkara reiður Føroyar.

norden

Nordplus

Stuðul frá Nordplus

Nordplus er ein skipan fyrri studentar, lærarar og fyrisiting innan hægri útbúgvingar í Norðurlondum.

Nordplus skipanin skal fremja almennig, kjøfesti, menning og fakligt innihald í netverkum millum universitet og aðrar útbúgvingarstovnar í Norðurlondum – í fakligum eins og tvørfakligum høpi – og skal fremja flytferi hjá lesandi og lærarum í Norðurlondum.

Raðfestingar í 2007:

Náttúruvísind, felags útbúgvingarskráir, samstarv millum útbúgvingarstovnar og vinnulív, nýskapan.

Nýtt:

Nú er ikki krav um avriksflutning (merit) í samband við praktikk uppihald.

Flytferi hjá lærarum: Minstakrivið er ein vika ella 8 undirvísingartímar.

Umsóknarfreistin er 1. februar 2007

Umsóknarfreistirnar til hinar Nordplus-skipanirnar eru:

Nordplus Vaksni

Umsóknarfreist: 1. mars 2007

Nordplus Junior

Umsóknarfreist: 15. mars 2007

Nordplus Mál

Umsóknarfreist: 15. oktober 2007

Meiri fæst at vita á: www.ciriusonline.dk/nordplus ella hjá Altjóða Skrivstovuni í Tórshavn. Tlf. 322065 – e-mail: ask@ask.fo – www.ask.fo

SKEIÐ Á FRÓÐSKAPARSETRI FØROYA – várið 2007

PRÓVSKEIÐ Í FØROYSKUM

Á skeiðinum lærir tú at nýta málið sum amboð á ein góðan og fjøltáttaðan hátt í arbeiði og gerandislívi og tú fært betri fatan av føroyska málinum.

Skeiðið byrjar á *Føroyamálsdeildini* 22. januar 2007 og endar við próvtøku seinast í apríl 2007. (12 vikur).

Undirvísing er mánadagar og mikudagar, báðar dagar kl. 16.15-18.30.

Skeiðið er ætlað teimum, ið hava føroyskt sum móðurmál og hava gingið í miðnámskúla ella samsvarandi.

Lærari: Lena Reinert

Nágreiniligari upplýsingar og tilmeldingarbløð eru at fáa á setursskrivstovuni. Tilmeldingarfrestin er sett til 12. januar 2007. Næmingatalið er avmarkað; næmingar verða upptiknir, so hvørt tilmeldingarnar koma inn, til talið er fult.

Tilmeldingargjaldið er 1.000 kr.

Fyri próvtøku í føroyskum gjalda næmingar 500 kr.

Fyrivarni verður tikið fyrri møguligum broytingum.

FRÓÐSKAPARSETUR FØROYA

Setursskrivstovan, tlf. 35 25 00

J. C. Svabos gøta 14

Postrúm 272

110 Tórshavn

www.setur.fo

Andlát

Vor kære svigerinde og søster
datter af Johanne Jacobine Jacobsen, Skipanes

Ester Jacobsen, f. Dinesen

f. 24.12.1913

er søndag den 31. december stille sovet ind

Birgit og Arne Dinesen

Fiskirannsóknarstovan

Hálvdagsstarv

Søkt verður eftir hjálparfólki at arbeiða hálvan dag.

Starvið er at arbeiða við nytrum, so sum stoyping, upp-
legging og saging.

Nærri fæst at vita við ringja á tlf. 353900. Skrivlig umsókn má vera inni 19. januar 2007.

Fiskirannsóknarstovan

Nóatún 1

Postboks 3051

FO-110 Tórshavn

Klaksvíkar
Sjúkrahús

Bioanalytikari

Avloysarastarv og summarfrítíðaravloysari

Eitt starv sum avloysari fyrri bioanalytikara er leyst til setan frá 01.03.07 til 31.08.07.

Søkt verður eftir summarfrítíðaravloysara fyrri bioanalytikara frá 01.06.07 til 31.08.07.

Løn og setanartreytir sambært sáttmála millum Bioanalytikarafelagið og Fíggingarmálaráðið.

Nærri fæst at vita um starvið, við at venda sær til rannsóknarstovuna tlf. 45 45 45, lokal 305 ella 315.

Umsókn, saman við avriti av prógvi og autorisation v.m., verður at senda til:

Klaksvíkar Sjúkraús

Umsjónarmannin

FO-700 Klaksvík

Umsóknarfreist 15.01.2007.

Landsfundurinn 2006:

Undirtøka fyri førda politikkinum hjá FF

Fiskimannafelagið hevði – sum vant – landsfund tann 29. desember í Norðurlandahúsinum. Tíðarfestingin er vald, tí hetta er tann tíðin, tá ið flestu fiskimenn eru heima og tí kunnu møta á landsfundi, og fundarstaðið er valt, tí karmarnir eru teir best hugsandi til at halda slíkar fundir.

Fyrst og fremst eru tað sóknarformenn í felagnum og teirra tiltaksmenn sum møta á landsfundinum. Tað eru hesir, sum hava atkvøðurætt – ein atkvøða fyri hvørja sókn.

Annars eru allir sjó- og fiskimenn vælkomnir, og hava teir eisini talurætt á fundinum. Landsfundurinn er tann frægasti hátturin fiskimenn hava til at føra fram síni sjónarmið á røttum staði. Nú tað er landfast millum flestu oyggjar og sera gott ferðasamband til hinar, er lagamanni at koma á landsfund.

Gott og væl 100 møttu á fundinum og var hetta heldur meira enn vanligt. Her vóru bæði kend og nýggj andlit, sum umboðaðu eitt fjølbroytt úrval av limunum úr øllum landinum. Frá norðast til sunnast og frá eystast til vestast. Her vóru umboð úr býum og úr teimum smæstu byggunum. Eisini vóru fólk í øllum aldri, frá blaðungum dreingjum til gamlar menn, sum nærkaðust teimum 80 árunum.

Teir ymsu veiðihættirnir vóru eisini breitt umboðaðir.

Skráin var nærum tann vanliga. Her kann verða nevnt, at á landsfundum hjá FF er – mótsett flestum øðrum feløgum – nevndarval ikki á skránni. Felagsstjórnin verður – sum kunnugt – vald beinleiðis av limunum.

Felagsformaðurin, Óli Jacobsen, bjóðaði øllum at vera vælkomnum. Síðan hevði hann minningarorð um okkara sóknarformann í nærum 40 ár – Petur Sofus Juul í Funningi, sum doyði í summar. Hann var trúfastur og møtti á stórt sæð hvørjum landsfundi.

Halgir Winther Poulsen, advokatur, varð síðani valdur til fundarstjóra.

Óli Jacobsen, felagsformaður fekk so orðið at leggja fram ársfrágreiðing felagsins fyri 2006. Henda frágreiðing er tann longsta nakrantíð, og telur hon ikki færri enn 140 síður, har øll mál, sum felagið arbeiðir við eru gjølliga umrødd. Fyrst og fremst eru tað sáttmálaviðurskiptini og síðani eru tað so at siga øll onnur mál, sum hava ávirkan á støðu fiski- og sjómanna.

Ein slík frágreiðing kann

sjálvsagt ikki lesast upp í síni heild. Tey týðningarmestu brotini verða tikin burtur úr saman við eini niðurstøðu.

Ársfrágreiðingin og orðaskifti
Ársfrágreiðingin verður annars send umborð á skipini og verður send øllum sum eru áhugað. Hon er eisini lögð inn á heimasíðu felagsins, so hon er lætt tilgongilig fyri øll, sum hava áhuga fyri henni. Annars fæst hon á felagsskrivstovuni.

Tá formaðurin varð liðugur við framløguna, varð lagt upp til orðaskifti, og fundarfólkið fekk møguleika at taka øll viðkomandi mál upp, og tað vóru nógvir, sum nýttu høvi at taka orðið, bæði við viðmerkingum og spurningum. Takast skulu fram nakrir av teimum størri málunum, sum vóru viðgjørd.

Tryggingarmál
Eitt mál, sum nógv verður gjørt burtur úr á hvørjum landsfundi, eru tryggingarviðurskiptini hjá fiskimonnum. Tað finnst altíð dømi um, at hesi ikki altíð rigga sum tey eiga. Hetta mál hevur eisini fingið

drúgva umrøðu í ársfrágreiðingin.

Men tað varð víst á, at stóri trupulleikin er, at ein nýggj lóggáva á hesum økinum hevur verið á veg í fleiri ár, men at politiska viðgerðin er steðgað upp fleiri ferðir.

Fiskimenn seta tí fram krav um, at henda nýggja lóggávan verður framd í hesi tingsetuni, soleiðis sum tað eisini verður lagt upp til. Um neyðugt má tingsetan leingjast, so eitt slíkt avgerandi mál kann verða avgreitt.

Tá lógin er komin í gýgnum, fáa vit eisini viðurkent arbeidsskaðar sum skaðar, ið verða fevndir av tryggingini, og tað – í sær sjálvum – verður eitt stórt framstig og fer at loysa nógvar verandi trupulleikar.

Pensjónsmálið
Eitt annað sera aktuelt mál er pensjónsmálið, sum eisini hevur fingið drúgva umrøðu í ársfrágreiðingin og í FF-blaðnum.

Á hesum økinum hava vit eina skipan í sáttmálalagnum, har reiðarar og fiskimenn rinda hvør sína dæmi um, at hesi ikki altíð rigga sum tey eiga. Hetta mál hevur eisini fingið

Semja er um, at hetta

einsamalt er ov lítið. Men tað varð ført fram av felagsformanninum, at her er eisini talan um, hvussu lætt feløgini eiga at gera tað fyri politisku skipanina á hesum økinum. Hon hevur í ártíggir sagt seg arbeiða við eini heildarætlan á økinum uttan at nakað er hent. Meira feløgini gera á økinum, tess lættari sleppur politiska skipanin burtur úr trupulleikanum. Fakfeløgini mugu eisini hava eina trygd fyri, at tað, sum tey sjálvi útvega sínum limum av sømdum á økinum við aðrari hondini, ikki við politiskum inntrivi skal latast út aftur við hinari.

Nú hevur lögmaður so lagt dýran við, at málið verður loyst í hesi tingsetuni, og hetta má eisini vera eitt krav. Tá ber eisini til at kenna fortreytnar, sum byggjast skal á.

Men hinvegin varð á landsfundinum lagt fram eitt uppskot um, hvussu vit kunnu koma víðari á hesum økinum. Ein møguleiki er, at umframt verandi sáttmála ásettu skipanina, har upphæddirnar sjálvsagt skulu hækkaðar, verður gjørd ein eykaskipan. Hon kann vera

tann, at tað verður ásett í sáttmálanum, at ein eykaupphædd verður tikin av partinum hjá fiskimonnum, sum skal fíggja eitt ískoyti til tær skipanir, sum eru á økinum. Hetta kundi t.d. verið kr. 100 um dagin. Hetta vil vera í samsvari við tær skipanir, sum annars eru galdandi fyri sáttmálatønt á landi, har tey velja at lata part av lønarhækking fara til pensjónsskipan heldur enn at fáa lønarhækkingina útgoldna.

Hin møguleikin er, at vit lata fiskimenn sjálvar velja, um teir vilja hava eina slíka ískoyttisskipan. Vilja teir hava hana, kunnu teir fáa fleiri møguleikar at velja ímillum, t.d. um teir vilja rinda kr. 100 ella kr. 200 um dagin, sum greitt varð frá í seinasta FF-blaði, og so fáa útgjald til sína tíð, sum er samb. inngjaldinum. Við slíkum valmøguleika fáa fiskimenn tað soleiðis, sum teir sjálvir ynskja tað.

Undirtøka var fyri at arbeiða víðari við hesum, og tað fer tað eisini at verða gjørt.

ALS

Fiskimenn og ALS er eitt afturvendandi mál, sum hevur verið trupult at loysa. Men hetta mál er aftur komið á tingborð, og skuldi hetta merkt, at málið var tað nærri eini loysn.

Sáttmálaviðurskipti
Menn komu eisini inn á sáttmálaviðurskipti og onnur viðurskipti viðvíkjandi fiskimonnum. Tað er greitt, at her verða altíð mál at taka hond um, og tað er hugaligt, at menn nýta landsfundin júst til at reisa slík mál, sum felagsstjórnin so kann taka upp við fyrstkomandi høvi.

Sum rímligt er, vóru

eisini atfinningar í einstøkum málum. Men sum heild kann sigast, at fiskimenn tóku undir við førda politikkinum hjá felagnum. Tey mál, sum vóru frammi, verður arbeiðt við, og tað kom einki fram um, at felagið arbeiðdi við málum, sum tað ikki skuldi havt tikið upp.

Onnur mál

Á einum slíkum landsfundi er ársfrágreiðingin týðningarmesta málið. Tað eru tó eisini onnur mál. Eitt er framløga av roknskap, og hesa ferð varð var tað roknskapurin fyri 2005, sum varð góðkendur av landsfundinum. Grannskoðarin Rasmussen & Weihe varð eisini afturvadur.

Samtykt varð at hækka limagjaldið við kr. 100 árliga, og skal henda upphædd setast í ein serligan grunn hjá fiskimonnum, sum koma illa fyri, og har almenna skipanin ikki tekur við í ein nóg stóran mun. Her kemur felagsstjórnin at gera eina reglugerð.

Vanligt er eisini at hava ein gestarøðara. Hesa ferð var tað Helgi Nolsøe frá Fiskirannsóknarstovuni. Hann tosaði um tøkni, sum kann gera arbeiði lættari hjá fiskimonnum samstundis sum meira kann fáast burtur úr tilfeinginum.

Her var mest komið inn á bløðing og livratøku, men hesum greiða vit frá í aðrari grein.

Samanumtikið var hetta ein hugaligur landsfundur, sum váttaði, at FF er á beinari kós, men har tað kortini var tørvur á neyv-ari kós á fleiri økjum. Hetta áliggur komandi leiðsluni í felagnum at seta í verk.

Visjónin er ikki fyri øll:

Rættindi hjá borgarum hava ongan áhuga!

Seinastu dagarnar er nógv gjørt burtur úr eini kann-ing, sum vísir hvussu fólk hava tikið visjónsætlanina hjá lögmanni til sín. Summi meta, at undirtøk-an millum fólk ikki er nevni-verd, meðan lög-maður og summir lands-stýrismenn eru væl nøgd-ir.

Eg skal "bekenna", at eg føli meg als ikki sum part-ur av visjónini. Frágreið-ingin er stutt sagt tann, at tað er ein stórus partur av henni er úti-hýstur, nevni-liga rættindini hjá borgar-unum í almennu skipan-ini.

Hetta er eitt øki, sum vit kenna sera væl til, og sum tað er greitt ógvuliga væl frá bæði her í blað-num og í ársfrágreiðing-um felagsins, seinast henni fyri 2006.

Gjøgnum árin hava vit havt ein hóp av dómum, har almenna fyrisitingini hevur traðkað rættindini hjá borgarum undir fót. Tað er púra greitt, at fyri-sitingin ikki metir seg at vera tænarar hjá borgar-um, men sum teirra mót-partur. Tí skal fyri ein og hvønn prís haldast tær mótvegis borgararum utt-an mun til, um hann hev-ur rætt ella ikki.

Vit hava víst á hetta yvirfyri lögmanni bæði munnliga og skrivliga, men hann hevur púra ongan áhuga í hesum spurningi. Hann vil ikki eingang skifta orð um hann, og uppskot um at hava henda spurning sum ein part av visjónini verður als ikki svara til.

Av øllum teimum dóm-um, sum vit hava havt, er

tað grovasta júst frá 2006, so her er eingin bati, held-ur hinvegin.

Tað sum vit seinast hava upplivað er eitt kær-mál, har almenni myndug-leikin hevur lagt beinleið-is skeivar upplýsingar fyri kærunevnd fyri at styrkja sína støðu mótvegis borg-aran. Tær kreftir, sum eru nýttar, eru farnar til at til-einkisgera ta próvførslu, sum FF vegna borgaran hevur lagt fram.

Hóast hetta sigur lög-maður um dagarnar, at okkara miðfyrisiting virk-ar til fulnar". Tey eru mong, sum er sera ósamd. Grund-leggjandi finnst ongar fyriskipaðar mannagongd-ir fyri avgreiðslu av mál-um mótvegis borgara-num, og har tær finnst verða tær javnan brotnar, sum tað er komið fram í

teimum starvsfólkamál-um, sum umboðsmaðurin hevur átalað, og sum einsamøll skuldu verið nóg mikið til at taka henda spurning upp frá grundini.

Ein kann spyrja seg sjálfvan hvørju krøv lög-maður setur almennu um-sitingina, og samstundis má tað undra, at hann slett ongan áhuga hevur fyri so frægt sum at kunna seg um tær roynd-ir, sum borgarar og um-boð fyri borgarar hava.

Ein slíkur hugburður kann í hvussu er ikki stuðla undirtøkuni til eina annars góða visjónsætlan.

Óli Jacobsen

Hvør veit meira um grønlands-ferðina hjá Pola í Dali í 1906?

Vit hava í tveimum bløð-um undan jólum havt umrøðu av Pola í Dali, sum var ein sera virkin maður. Men nú fara vit at vita, um okkara lesar-ar kunnu hjálpa okkum at fáa eitt sindur meira at vita.

Beint eftir nýggjár frættu vit frá Holger Hovgaard, sum er fiskifrøðingur í Grønlandi. Hann hevur annars tað samband við Føroyar, at hann sum barn og ungur plagdi at halda feriu í Elduvík. Hetta ger hann færan fyri at skilja føroyskt, sum kann vera sera nyttugt í málum sum hesum.

Holger arbeiðir við eini verkætlan, har hann kann-ar toskagongdina undir Grønlandi 1900-25. Í hes-um sambandi hevur hann áhuga fyri at fáa kunn-leika til ta vitan, sum føroy-ingar hava í hesum sam-bandi.

Serliga hevur hann áhuga fyri tí føroysku royndar-veiðuferðini, sum varð gjørd til Grønlands í 1906. Leiðarin fyri henni var Poli í Dali við skipi sínum "Karen", og hitt skipið var "Havgásin" úr Vági.

Tað finst ein frágreiðing,

Skipið hjá Pola í Dali, "Karen".

sum Poli sjálvir hevur skrivað aftaná heimkom-una til grønlandsku/-donsku myndugleikarnar. Niðurstøðan hjá honum var, at undir Grønlandi var so mikið lítið av toski, at tað neyvan loysti seg at veiða eftir honum.

Meira var til av kalva, sum teir fingi nógv av. Men eyðkenni fyri kalva er, at hann skjótt verður uppfiskaður, so hetta mundi fara at roynast illa í longdini.

Vit hava útvegað Holg-er tað mest tóka tilfar, sum finst um hesa roynd-arveiðu og aðra royndar-veiðu, sum t.d. frásagnir-nar hjá Jens Paula í Dali, tá hann var í Grønlandi við "Knørri" í 1925 og árin beint eftir. Framvegis eru

tó onkrir leysir endar í samband við 1906-roynd-ina, sum Holger kundi ynskt sær at fáa útgreinað nakað meira, um møgu-leiki er fyri tí.

Av fyriliggjandi tilfari er ikki heilt greitt, um enda-málið við ferðina var at fiska antin tosk ella kalva, ella hann skuldi leggja eftir tí fiskaslagnum, sum var. Boðini, hann fekk, vóru sera opin, men tað tykist, sum Poli hevur ver-ið væl fyrirreikaður at fiska kalva, tí hann hevði ætlan-ir um at senda feskan kalva til London fyri at fáa hægri prís enn tann, sum fekst fyri saltaðan kalva. Amerikanarar høvdu veitt kalva undir Grønlandi frammanundan, og teir saltaðu í tunnur.

Føroysku skipini fisk-aðu í hvussu er eisini við línu, men her er reiðskap-urin jú sera ymiskur, bæði við stødd av húkum og longd millum húkarnar. Spurningurin er tískil, um nakar hevur hoyrt hvønn reiðskap, teir hava brúkt, tí tað kann ikki nytta nógv at fiska tosk við kalvareiðskapi.

Holger spyr eisini, um skipini munnu hava havt motor. Tað hava tey neyv-an havt, tá hugsað verður um, at fyrsta sluppin, sum fekk motor, var "Ingrid" í 1905.

Undir øllum umstøðum er hetta ein áhugaverdur partur av tí umfatandi virkseminum hjá Pola í Dali.

Men er nakar, sum hev-ur hoyrt meira um hesa kanningarferð enn tað, sum hevur verið alment frammi, vilja vit fegin frætta, og vit skulu lata Holger fáa boðini.

Holger spyr eisini við-víkjandi kanningarferðini hjá "Boreas" og "Dauntles", um teir eisini mundu fiska á Lítla og Stóra Hellu-fiskabankanum.

Annars fara vit uttan iva at frætta meira um um-røddu kanningar.

Fiskimenn gerast eldri

Sum teimum flestu er kunnugt, hevur FF sera góð hagtøl, tá tað snýr seg um fiskimenn og teirra viðurskifti.

Vit kunnu nú eisini vísa aldur á manningini fyri hvørt skip. Her hava vit trý tøl. Aldurin á tí yngsta umborð, tí elsta og so miðalaldurin.

Fyri hvønn bólkin hava vit miðal av hesum tølum.

Tølini síggja soleiðis út:

Lemmatrolarar:

Yngstur er 13 ár, elstur 74, miðal 41 ár.

Partrolarar:

Yngstur 14, elstur 71, miðal 41 ár.

Línuskip:

Yngstur 14, elstur 71, miðal 35 ár.

Nótaskip:

Yngstur 15, elstur 69, miðal 40 ár.

Rækjuskip:

Yngstur 15, elstur 69, miðal 36 ár.

Garnaskip:

Yngstur 15 ár, elstur 14 ár, miðal 36.

Flakatrolarar:

Yngstur 15 ár, elstur 67, miðal 37 ár.

Atlantic Navigator:

Yngstur 15 ár, elstur 65 ár og miðal 27 ár.

Vit síggja, at aldursþjæðingin er stór, frá 15 til uml. 70 ár. Helst eru tað bert fáir, sum eru í hes-um aldursbólum. Fólk í hesum aldri helst bert fáar túrar við. Tí skulu hesi tøl takast við fyri-varni. Men kortini...

Tað áhugaverda talið er miðalaldurin á mann-ingini, sum liggur frá 35-40 ár. Miðal av øllum bólum er 37 ár. Tann einasti bólur, sum greitt víkir frá, er "Atlantic Navigator", har miðalaldurin er 27 ár.

Fiskimenn eru tískil ikki longur so ungir, sum teir plagdu at vera fyrr. Vit høvdu eina uppgerð í okkara ársfrágreiðing fyri 1988, og tá lá miðal-aldurin um 30 ár, so her er hend ein stór broyt-ing.

Tað, at miðalaldurin hækkar, kann vera orsak-að av, at ungfólk ikki vilja fara til skips. Men tøl-ini kunnu eisini vísa, at fiskimenn kanska halda longri á, enn fiskimenn gjørdur fyrr, og tí er minni pláss fyri ungum fiskimonnum. Tað kunnu vera ymiskar meiningar um tað.

Undir øllum umstøðum eru hetta áhugaverd tøl, sum vit eisini fara at fylgja upp.

Í komandi blaði koma vit at hava fleiri hagtøl úr okkara ársfrágreiðing fyri 2006.

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyri at síggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerið eina lýsingaravtalu við
FF-blaðið og sparið 50%

Telefon: 31 15 69
ff-blad@post.olivant.fo

Samandráttur av ársfrágreiðingini

Vit endurgeva her samandrátin av ársfrágreiðingini hjá FF, sum varð løgd fram á landsfundinum.

Høvuðsmálini hjá Føroya Fiskimannafelag Tað kann vera rætt at gera støðuna upp í samband við tey høvuðsmál, sum Føroya Fiskimannafelag hevur arbeitt við seinastu árin, og verður her lagdur serligur dentur á mitt formansskeið. Her verða eisini tiknir spurningar upp, sum fiskimenn stundum spyrja um. Í

samband við tey einstøku málini er sjálvsagt talan um ein samandrátt. Tey finnast í heilum líki í okkara ársfrágreiðingum.

Fyrst skal verða sagt, at í umrødda skeiði er arbeiðsøkið hjá felagnum økt munandi, soleiðis at tað umfatar allar partar av viðurskiftum fiskimanna, sum t.d. prísáseting av fiski, fiskimøguleikar, inn-

tøkutrygd og skattaviðurskifti.

Vit halda, at grundleggjandi er eydnast at bota heilt avgerandi um viðurskiftini hjá fiskimonnum.

Sjálvsagt kann vísast á bæði eitt og annað, sum kundi verið gjørt øðrvísi og betri. Tað vil so vera. Men hetta kann so ikki broyta tað grundleggjandi í hesi fatan.

Okkara fjølbroytta virksemi ger, at tað eru ikki bert reiðarar, sum eru okkara mótpartar. Viðurskifti fiskimanna eru í stóran mun skipað av almennum myndugleikum. Sjálvsagt skulu vit hava góð viðurskifti við teir, og tað hava vit eisini. Men hinvegin mugu vit eisini "vísa tenn", um tað verður gingið áhugamálum fiski-

manna ov nær.

Fyrst kann verða nevnt, at í 1975 byrjaðu vit okkara egnu hagtalsskipan, har vit loypandi kunnu fylgja við lønargondini hjá fiskimonnum. Her var talan um munandi framstig í mun til tey almennu hagtølini. Hesi okkara hagtøl hava verið okkum til stóra hjálp í okkara arbeiði, tí vit við hjálp av

teimum meira enn onnur hava kunnað undirbyggt okkara sjónarmið, og hevur hetta eisini givið úrslit øll hesi árin.

Okkara virksemi er gjølla umtalað í okkara ársfrágreiðingum. Men stutt kann sigast um tey ymsku málini:

Sáttmálin og inntøkutrygdin

Endamálið hevur verið at fasthalda hægst møgulegan prosentpart til fiskimenn, og samstundis at vísa eina smidligheit við at stuðla menning, sum kann koma fiskimonnum til góðar við størri úrtøku og við lætting av arbeiðinum umborð, so tað í hvussu er kundi vera ein størri prosentpartur til hvønn einstakan mann.

Tað er eingin ivi um, at inntøkutrygdin er av stør-

um týdningi fyri fiskimenn og eisini fyri møguleikan at manna fiskiflotan.

Tað er eydnast FF at bota munandi um hesa skipan við skipanini við dagstudningi, sum kom í staðin fyri gomlu kilostudningarnar, sum kortini høvdu farið í søguna.

Stutt kann sigast, at í mun til lønarlagið annars er inntøkutrygdin økt við um 50%, soleiðis at tað er tryggjað fiskimonnum eina

arbeiðaradagløn á landi fyri hvønn túr umborð, meðan trygdin frammanundan var um 2/3 av eini dagløn.

Henda skipan hevur verið mett so góð, at hon gjørdist ein av stóru spurningunum í samráðingum millum Føroyar og Danmark undir kreppuni fyrst í 90-unum, tá Føroyar bundu seg til, at inntøkutrygdin skuldi roknast undir einum fyri eitt

heilt ár í senn. Hetta vildi púra oyðilagt skipanina og vildi merkt, at inntøkutrygdin kom ikki at vera galdandi fyri nógvar túrar hjá fiskimonnum, sum annars høvdu givið inntøkutrygd.

Vit lögdu til brots ímóti hesi ætlan. Lutvíst fyri at forða fyri nevndu avleiðingum fyri fiskimenn, men eisini fyri at forða fyri, at tað skuldi vera danska stjórnin, sum av-

gjørði lóggávu við fiskimonnum, sum var og er eitt sermál hjá Føroyum.

Sjálvt danski forsætismálaráðharrin, Poul Nyrup Rasmussen, var í frontinum í hesum máli. Hetta er ein longri og eisini spennandi søga. Men FF vann hendan bardaga bæði móti donskum og føroyskum myndugleikum, og er hetta ein tann størsti sigur hjá føroyskum fiskimonnum.

Men nú er hetta mál farið at spøkja aftur. So væl Visjón 2015 bólkur sum strategibólkurin hjá Vinnuhúsinum eru farin í hernað fyri snøgt sagt at avtaka alla skipan viðvíkjandi inntøkutrygd. Men vit eru ikki lagstir á boðini, og nú verður aftur boð eftir FF, og uppgávan er sum úlvur á skóg at berjast ímóti hesum álopi á grundleggjandi rættindi hjá fiskimonnum.

Skattaskipanin

FF hevur í mong ár stríðst fyri eini serligari skattaskipan fyri fiskimenn. Hetta eydnaðist í 1997, og var tað eisini ein framúr sigur, sum eisini kundi roknast sum samfelagsins viðurkenning til fiskimenn

fyri at standa í fremstu røð í okkara týdningarmiklastu vinnu.

Síðan tá hevur uppgávan verið at verja borg. Tað hava nógvar kreftir verið úti um seg her. Tað er bert neyðugt at minna um

TV2-málið, tá henda tíðindastøðin úr Føroyum hevði skeivar upplýsingar um inntøku- og skattaviðurskifti fiskimanna við tí endamáli at fáa hesa skipan í ringt ljós. Grundað á hesi skeivu tíðindi

kom ein av flokkunum aftanfyrir donsku stjórnina við hóttan um skerjing av blokkinum, um ikki hesir rættindi hjá fiskimonnum vórðu skerd.

Tað eydnaðist okkum at fáa TV2 at taka hesi tíð-

indi aftur, og harvið datt henda hóttan burtur, sum eisini er váttað av avvarðandi politikari. Hetta var eisini ein stórsigur fyri fiskimenn, sum so avgjört ikki var sjálvsagdur.

Men nú spøkir hetta

mál aftur við somu bólkum, sum vilja avtaka inntøkutrygdina. Eisini her mugu vit verja borg, sum vit hava gjørt.

Marknaðarbúskapurin fyri flakavirkini og fiskidagaskipan

Umframst sáttmálan eru teir prísir, fiskimenn fáa fyri fiskin, avgerandi fyri úrtøkuna. Hann er sjálvsagt fyrst og fremst heftur at marknaðarprísunum. Men tá talan er um fisk, sum verður landaður til virkingar í Føroyum, er eisini avgerandi, hvussu komið verður fram til landingarprisirnar. Her ræður um, at ein so stórir partur av marknaðarprísinum sum gjørligt verður útgoldin sum prísur.

Vit høvdu fram til endan av 1980-unum eina skipan fyri flakavirkini, har tey fingur roknað eitt fast gjald at rinda teirra útreiðslur uttan mun til, hvat fekst fyri fiskin, og hvørjar útreiðslurnar vóru. Henda skipan var ein vanlukka, har størri og størri parturin av marknaðarvirðinum fór til útreiðslur á landi, og fiskimenn máttu dúva uppá hægri og hægri studningsupphæddir frá tí almenna.

Vit vóru teir fyrstu, sum komu við ítøkiligum uppskoti um at sleppa burtur úr hesum óføri. Hetta hendi á Fiskivinnutingi í 1986, og var okkara uppskot at geva virkjunum ein part av virðisskipanini í staðin fyri fast krónutal pr. kg. Hetta skuldi givið virkjunum ein ítøkiligan áhuga at fáa sum mest burtur úr. Hetta okkara uppskot varð eisini samtykt á tingi í 1988, og varð sett í verk ársskiftið

1989/90. Stóð tað til okkum, hevði henda skipan komið fleiri ár fyrr.

Men tá byrjaði tann kappingin um fiskin, sum hevur givið fiskimonnum teir prísir, teir hava fingið, og sum vit ofta hava kallað eitt fíggarligt undur.

Seinni hava vit verið við til at fáa Fiskamarknaðin at gerast ein týðandi partur av hesi gongd. Vit høvdu ein avgerandi leiklut, tá Fiskamarknaðurin varð umskipaður fyri tveimum ár-

um síðani. Hetta skapti frið á økinum og nýggja skipanin við eini uppboðssølu, sum vinnan nú eigur burturav, skuldi givið fiskimonnum enn betri trygd fyri at fáa rættan prís fyri fiskin.

Men her er alla tíðina neyðugt at vera á varðhaldi, serliga nú skip og virki aftur verða samanløgð við teimum avleiðingum, sum hetta kann fáa fyri kappingina um fiskin.

Avgerandi fyri inntøkur

fiskimanna er eisini veiðimøguleikar. Vit hava, saman við hinum feløgnum, verið sera virkin í umsitingini av fiskidagaskipanini, har almenna fiskifrøðin hvørt ár er komin við uppskotum um stórar skerjingar í dagatalinum. Við luttøku av óheftum útlendskum serfrøðingum er eydnast at fáa eitt mótspæl til almennu fiskifrøðina, sum uttan iva hevur bjargað fiskimonnum nógvar fiskidagar.

Rættartrygd

Nógv hevur verið gjørt við rættartrygd bæði hjá fiskimonnum og borgarum annars. Tað eru mong dømi um, at greiðar rættarreglur hava verið settar

til vikis av almennum myndugleikum – eisini móttvegis fakfeløgum, ikki minst okkara. Her hava vit gjørt bart, og tað eru ikki so fáa dømi um, at vit hava forð-

að fyri slíkum rættarbrotum. Trupulleikin er bert tann, at tey verða meira og meira skipað. Eitt gott dømi er skattamálið hjá ávísu bólkum av fiski-

monnum, sum vit hava gjørt nógv burturúr. Her er sjálvt tað grundleggjandi krav til eina málsviðgerð, at myndugleikin skal halda seg til sannleik-

an settur til vikis, enntá eisini av kærunevnd á økinum.

Vit duga als ikki at skilja, at tað verða framd greið rættarbrot, uttan at

nakar letst um vón. Tí er tað bert okkum sjálvar, vit kunnu líta á í slíkum málum.

FF-blaðið

Ein týðandi partur av "profilinum" hjá felagnum er FF-blaðið, sum síðan 1991 er komið út regluliga 2. hvørja viku.

Roynt hevur verið at geva blaðnum eina slíka breidd, at tað kann sammetast við eitt tíðinda-blað. Fremsta endamálið við blaðnum hevur verið at lýsa sjónarmiðini hjá

fiskimonnum móttvegis "almennu Føroyum". Hetta er ein avgjørt neyðug uppgáva, tá hugsað verður um tann hugburð, sum nógva staðni verður víst fiskimonnum og fiskivinnuni í heila tikið.

Bert eitt dømi um hetta er tað, sum vit hava kallað TV2-málið, men sum veruliga var eitt úr Føroy-

um skipað sniðálop á skattaskipanina hjá fiskimonnum og sjómonnum. Júst við hesum okkara "profili" eydnaðist at reka hesa atgerð móti fiskimonnum aftur.

Eitt annað dømi er uppskotið hjá Vinnuhúsinum um at avtaka bæði inn-tøkutrygd og skattaskipan hjá fiskimonnum. Her

kundu vit í fyrstkomandi FF-blaðnum vísa á veikleikar í grundgevingunum, og hvussu hagtøl vórðu snøggað til fyri at fáa tey at passa við niðurstøðuna. Síðan er einki frætt aftur frá Vinnuhúsinum.

Ein annar táttur í blaðnum hevur verið, at vit hava fingið varðveitt ein

stóran part av okkara fiskimannasøgu, sum annars fyri ein stóran part hevði verið farin í gloymibókina.

Tað er avgjørt okkara fatan, at júst verandi formur fyri FF-blaðið hevur skapt virðing fyri felagnum millum fólk, og uttan blaðið hevði rættartrygðin hjá fiskimonnum og

borgarum annars verið munandi verri, enn hon er.

Fleiri hava hildið, at fleiri beinleiðis fiskivinnutíðindi eiga at koma í blaðið, og eigur hetta sjónarmið at verða tikið til eftirtektar.

Óloyst mál

Tað eru sjálvsagt viðurskipti, sum kundu verið øðrvísi, og viðurskipti, har tað ikki er komið á mál, og skal serstakliga nevast:

A. Eftirlønarmál

Hetta er eitt mál, ið skjótul er settur á.

Tað er ikki løgið, at eisini fiskimenn eru upptiknir av síni eftirløn, nú hetta mál er so nógv frammi.

Á hesum øki er stóðan tann, at allir aðrir sáttmálaløntir bólkar í samfelagnum rinda sína egnu eftirløn. Arbeidsgevarin vil gjalda so og so nógv fyri tíman ella mánaðin, og so er tað upp

til fakfelagið sjálvt at avgera, hvussu nógv av hesi upphædd skal gjaldast sum løn, og hvussu nógv skal fara til eftirløn.

Í veruleikanum eru vit einasta felag, har tað er eydnast at fáa arbeidsgevaran av **sínum** parti at gjalda eftirlønargjald. Seinni hava yvirmannafeløgini tó fingið okkara skipan í teirra sáttmála.

Tað er lætt at semjast um, at einsamøll røkkur okkara skipan ov stutt, um bert verður gingið eftir tí, sum sáttmálin inniber. Teir einstøku fiskimenninir kunnu tó sjálvir

avgera at gjalda meira inn. So taka teir fyri seg sjálvan ta avgerð, sum feløgini hjá øðrum sáttmálaløntum gera fyri teir. Næsti spurningurin er so, um FF snøgt sagt skal siga, at fiskimenn fáa hendan skattalættan, og síðan áseta, at ein størri partur av honum skal gjaldast til teirra egnu eftirlønarskipan.

Hetta kann lættligast gerast við, at vit, umframt ta skipan, sum vit hava í sáttmálanum, gera eina eykaskipan. Her áseta vit, at antin ein prosentpartur a v

hýruni ella eitt ásett krónutal skal setast í eina eykaeftirlønartrygging. Størri upphæddin er, tess meira verður at gjalda út, tá brúk er fyri tí.

Eitt annað mál er, at ein skipan sum okkara gevur eftirløn í mun til ta tíð, tann einstaki fiskimaðurin er inni í henni. Tí gevur hon mest fyri teir, sum eru ungir í dag, og minst til teir, sum eru eldri. Hetta er sjálvsagt ikki nøktandi fyri hesar seinnu. Spurningurin er so, um vit í umrøddu eykatrygging eisini skulu taka eitt serligt gjald, sum júst skal vera ætlað teimum, sum fáa minst burturúr verandi skipan.

Tað einasta, vit eiga at hugsa um, er, at tess meira, ið verður gjørt á hesum øki av feløgnum sjálvum, tess meira kann tað almenna gera sær dælt av, at feløgini sjálvi greiða teir tær uppgávur, sum annars skuldu verið almennar.

Hevur kanska verið skilagott at bíða Tann størsti vandin er, um politiska skipanin bein-

leiðis í almennu eftirlønini fer at mótrokna tær veitingar, sum løntakararnir sjálvir útvega sær. Tað skal avgjørt ikki siggjast burtur frá hesum.

Tí hevur tað verið ein logikkur í at bíða eftir, hvat politisku myndugleikarnir vilja. Tað eru tíggjutals ár, at bíðað hevur verið eftir teimum, meðan teir ferð eftir ferð hava boðað frá, at ein politisk loysn er beint fyri framman – uttan at nakað er hent. Løgmaður hevur fyrr í ár bedýrað, at tann politiska loysnin skuldi koma í hesi tingsetuni, har seinasta framløgu-freistin er fyrst í mars. Hendir hetta, so vita vit innan eitt hálvt ár, hvussu stóðan er. Tástani meta vit, at feløgini kunnu stinga endaligu kósina út í kortið.

Vit vísa annars til frásøgnina frá landsfundinum aðra staðni í blaðnum.

B. Tryggingarmál

Júst hesi er gott dømi um, hvussu tung skipanin er. Sum landsstýrismaður í 1994 var eg við til at taka stig til at endurskoða ver-

andi skipan. Í fleiri ár hevur verið lagt fram á ting lógaruppskot, sum av ymskum orsøkum er dottin burtur aftur.

Vit hava mælt til, at tað fæst ein skipan, sum partvist er lógarfest, og sum vit partvist kunnu byggja omaná við skipanum, har tørvurin er størstur.

C. ALS

Hetta er eisini eitt øki, sum hevur verið tungt. Sum áður greitt frá, varð í 2003 sett ein nevnd sett at endurskoða ALS í síni heild. Her er einki komið burturúr. Men tað er kortinum staðfestur vilji í tinginum at fáa hetta loyst, og tað, sum nú ræður um, er at fáa hann settan í verk. Annars kunnu fiskimenn koma inn í ALS í fòrum, tá skip ætlað verða lögð, og teir fáa eina uppsøgn. Hetta er frægasti móguleikin, sum er, og sum eisini er ávístur av tinginum.

Tøkk

Eg havi sum nevnt verið valdur formaður í FF í 36 ár. Samstundis eru tað 41 ár síðan, eg kom í felagsstjórnina á fyrsta sinni.

Øll hesi árin havi eg nýtt til at berjast fyri Fiskimannafelagið og fiskimenn, og eg eri tøkur at taka enn eitt tørn.

Men eg kann siga, at hetta hevur verið eitt ríkt lív, sum hevur verið spennandi og avbjóðandi. Men fyrst og fremst havi eg havt nógvar vinir millum fiskimenn og álitismenn hjá felagnum. Hetta kemur at telja meira enn nógv annað, tá avtornar.

Tískil fari eg eisini at takka fyri árið, sum nú er við at fara afturum bak. Hetta ár hevur havt sínar avbjóðingar, sum vit hava roynt at lofta á frægasta hátt.

Hvat árið 2007 hevur at bjóða veit eingin. Men við hesum verður ynskt eitt eydnusælt komandi ár.

Tíðindaskriv:

Hvør er Ársins Fyrstahjálpari 2006?

Reyði Krossur Føroya sóknast eftir evnum at heiðra sum "Ársins Fyrstahjálpara 2006".

Tann, sum verður kosin "Ársins Fyrstahjálpari 2006", fær heiðursbræv frá Reyða Krossi Føroya og eina peningagávu, ið Tryggingarfelagið Føroyar letur.

Tann, sum er í uppskoti, skal í farna ári á serligan hátt hava givið kropsliga ella sálarliga fyrstuhjálp.

Endamálið er ikki einans at tilnevna "Ársins Fyrstahjálpara 2006", men eisini at eggja øðrum at læra seg fyrstuhjálp, so fleiri mannlív kunnu bjargast.

Politi, bjargingarfeløg, virkir, stovnar og einstaklingar kunnu lata inn uppskot, ið verða viðgjørd av nevndini í Reyða Krossi Føroya.

Serligt oyðublað, ið er sent politistøðunum kring landið og annars fæst frá Reyða Krossi, verður at senda Reyða Krossi Føroya í seinasta lagi **31. januar 2007**.

Ætlanin er at tilnevna "Ársins Fyrstahjálpara 2006" mánadagin tann 12. februar 2007.

Tórshavn tann 28.12.2006
Súni Vinther, fm.

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgørð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgørð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgørð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatíons-útgørð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatíons	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgørð til GMDSS
SÝN og Service,
sum vit eisini gera

ALT TIL ÚTRÓÐRARMANNIN

GUMMIBÁTATÆNASTAN hevur
tað, tú hevur brúk fyri

Vit hava gummibátin,
termodraktina, bjargingar-
vestin, handsakarar og
meginpartin av tí, tú
hevur brúk fyri.

útvaldar draktir

**Úr bert
499,-**

GUMMIBÁTATÆNASTAN

31 49 13 | Mannaskarð 4 | FO-110 Tórshavn | gbt@gbt.fo | www.gbt.fo

Partur av manningini á "Isabellu"

Um hesa myndina í seinasta blað
verður sagt í "Kvørnin" nr. 7:

Partur av manningini á "Isabellu" í skipsbátinum staddir inni á Seyðisfirði. Benjámin úti í Húsi var skipari.

Menninir eru f.v.: Jóannes í Geil, Dánjal í Klingruni, Sandi, Tummas Pauli á Fløtti, Húsavík, Kristian Osvald Viderø, Jógvan í Klingruni, y, Sandi, Klæmint í Ovastahúsi, Haldor Jespersen, Tvøroyri, Dánjal Jákup úti í Húsi, Dánjal í Geil, Jógvan í Ovastahúsi og Luther Viderø. Har einki bygðanavn er nevnt, eru menninir úr Skálavík.

Føroyingar fyri lodnuveiðu- mismuni móttvegis Íslandi

– Føroyar eru fyri mismuni móttvegis Íslandi, tá tað kemur til lodnuveiðu, er boðskapurin hjá Henriki Old, formanni í útnorðurráðnum. Sum formaður í ráðnum hevur hann skrivað til íslensku sendinevndina undan fiskivinnusamráðingunum millum londini bæði, sum byrja í næstu viku.

– Føroyingar hava í fleiri ár ynskt at fáa møguleika til at landa lodnu, sum føroysk skip hava fiskað í íslenskum sjógvi til at frysta í Føroyum ella umborð á føroysku skipunum. Hetta ynskið hava íslendingar ikki tikið undir við, skrivur Henrik Old millum annað.

Henrik Old heitir á ís-

lendingar um at ávirka íslensku myndugleikarnar á tann hátt, at ein fiskiveiðiaftala, sum báðir partar kunnu verða ernir av, kemur upp á pláss í komandi samráðingum.

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Minnist til haldaragjaldið!

Vit fara at minna haldarar okkara um at gjalda haldaragjaldið sum skjótast. Tað er bert kr. 250 og fyri hetta fáast 24 bløð við innihaldi, sum ikki finst í øðrum bløðum. Tað er einki at bíða við!

Dagbókin hjá Mikkjal Gulklett – 3. partur:

Túrurin endar og komið verður aftur til Nólsoyar

At taka úr
blaðnumSíðurnar 9, 10,
15 og 16 eru
samanhangandi
og kunnu takast
úr blaðnum

Nú hava vit 3. og seinasta part av forvitnisligu dagbókini hjá Mikkjal Gulklett í Nólsoy, tá hann saman við 60 øðrum føroyingum var á hvalaveiðu á Suðuríshavinum. Nú fer at líða túrinum nakað, og so verður farið at sigla heim. Hetta er nú eisini ein longri túrur, men 3. juni er teir heima aftur í

Føroyum eftir at hava verið burtur síðan 1. oktober. Teir hava tískil verið burtur í 8 mánaðir. Martin Tórgarð minnst seg hava fingið eitt bræv alla hesa tíðina, og tað fekk hann í februar.

Vit halda áfram við dagbókini.

Shilling 1945

Millum avlopsmyntirnar, ið Mikkjal Gulklett kom heim aftur við frá túrinum við Willem Barendsz, var hesin suðurafrikanski skillingurin í silvuri frá 1945. Fyri savnarar er hetta árstalið heldur sjáldsamt. Mynturin hevur nú í meira enn tredivu ár verið í sínum "rætta" umhvørvi: í stóra mynta- og seðlasavninum hjá soninum, Eyðálvi Gulklett.

Frá vinstru, Theodor Samuelson og Absalon Jensen.

Søgan aftanfyrir hesa myndina er nokkso áhugaverd. Í september 1948 fær Theodor Samuelson, seinni kendur sum kongiligur loðsur, eitt bræv frá einum av hollendsku manningini Hente van der Lee. Hann er læknalesandi og skrivur heilt væl norskt. Hann letur sera væl at føroyingunum hann hevur verið saman við og letur heilsa fleiri teirra, m.a. Pollux, Villa, Nikkel og Absalon. Serliga letur hann heilsa Juleiv Jacobsen úr Havn, sum enn er á lívi.

Hann greiðir frá, at hann er blivin narraður av gentuni. Men tað er kanka líka frægt ikki at vera forlovaður, tá ein hevur 5 ár eftir at lesa!

Hesir tríggir hava verið einum hvalabátinum "AM 6".

Fingu eina pingvin

24. februar var lítið at gera. Tveir hvalir vóru arbeiddir á okkara vakt. Tá teir vóru lidnir, tóku vit ein sperm og ein finnhval inn á dekkið. Teir høvdu vit havt til fríhólt í 14 dagar. Síðani var farið at sigla inn í isin aftur fyri at gera tangabátin kláran frá "Willem Barendsz", so hann kundi fara heim við oljuni. Tá vit høvdu siglt nakað, kom ein bátur upp á síðuna við maskinskaða. Ferðin var støðgað, fríhóltini koyrd fyri borð aftur, og so komu bátarnir so við og við á borði við hvali aftur. Meðan dagvaktin arbeiddi við at flensa ein hval, kom ein pingvin gangandi upp á dekkið gjøgnum hvalakjaftin afturi í reyv. Hon var fangað og sett í búr uppi á flúgvidekkinum.

25. februar var arbeitt allan dagin við sama lagi sum vanligt. Veðrið er av tí besta.

26. februar var besta veður, sum kann fáast á sjónum. Stilli og sól og av klárasta sýni. Einar 5 fjórðingar frá okkum sóu vit eitt fremmant hvalakókarí. Allir bátarnir komu á borði við hvali. Summir við tveimum, so vit høvdu ov mikið av arbeiði alla náttina ígjøgnum. Í gjár kom tangabáturin á borði

at taka olju frá okkum. Hann skal hava 36000 fót av hvalaolju heim við sær. Tað vera um 6000 tons.

27. februar gekk arbeiðið við sama lag. Bátarnir fáa nógvan hval. Nú eru vit farnir upp um 500 hvalir. "Am.1" - 64, "Am.2" - 72, "Am.3" - 109, "Am.4" - 101, "Am.5" - 57, "Am.6" - 55, "Am.7" - 14, "Am.8" - 27, tilsamans 501 hvalir.

28. februar var arbeitt við sama lag. Manningin á "Am.5" fór umborð á "Am.8", og manningin á

"Am.8" fór umborð á "Am.5". Teir skuldu sigla "Am.5" til Cape Town, tí hann var óbrúkiligur til at skjóta hval við, skrúvan larmaði so illa. "Am.5" skal fylgjast við tangabátinum.

1. mars gekk arbeiðið sum vanligt á dekkinum alla náttina. Um dagin kl. 5 fór tangabáturin heim. "Am.5" fylgdist við honum. Føðingardagurin hjá Martin Tórgarð (22 ár) endaði illa. Hann datt niður á dekkið av einum

hvali og fekk ilt í knæið. Tað er gamal skaði, sum ofta vitjar aftur.

2. mars gekk arbeiðið vánaliga alla náttina. Fyrst slitnaði ein toppjolla, og tað gingu tveir tímar, áðrenn hon var brúkilig aftur. Ein pottur kom í órðan í 1½ tíma, og hvalirnir vóru so rotnir, at teir skrædnaðu, tá vit skuldu kæntra teir. Tað var bara spikið tikið av teimum, so fór kroppurin yvir borð. Veðrið var vánaligt, væl av vindi og øðiliga kalt. Tað var gler á øllum dekkinum, so vit máttu ansa okkum, at vit ikki skuldu detta á reyvina.

3. mars var lítið arbeiði. Tríggir bláhvalir vóru flensaðir til kl. 7½. Tá fingur vit frí.

4. mars var arbeitt eins og dagin fyri. Tríggir hvalir vóru flensaðir og beindir fyri. Tað var lættligt arbeiði.

5. mars var arbeiði av tí mesta. Vit flensaðu 4 bláhvalir og arbeiddu spikið av 5. Kl. 4 um náttina var farið at sigla inn aftur í isin, tí har skuldi vera meiri til av hvali. Veðrið er gott, men ógvuliga kalt.

6. mars var nóg av arbeiði alla náttina. Bátarnir høvdu allir ein og tveir hvalir, allir bláhvalir. Hetta seinasta samdøgrið var tað besta, vit hava havt av

hvalaolju, væl yvir 1200 fót.

7. mars var arbeiðið nógvalla náttina. Um morgunin brotnaði ein pottur. Hann var for illa afturlatin, tá ið hann var fyltur av spiki. Tá hann var opnaður aftur, vendi hann botnin upp eftir. Veðrið er gott, men ísurin er av tí allar mesta, so langt vit kunnu síggja.

8. mars var lítið av arbeiði um náttina. Ein hvalur kom fyri miðjunátt og ein eftir miðjunátt. Teir vóru lidnir at arbeiði kl. 4. Tá fingur vit frí. Hvalurin flýtur nú, og vit sigla javnanuttan steðg aftan á trekkinum.

Sunnudagin 9. mars høvdu vit frí allan dagin. Á okkara náttarvakt kom bara ein hvalur. Hann var arbeiddur um dagin av dagvaktini. Allir bátarnir eru her, og teir siga seg síggja nógvan hval. Veðrið er gott, men ógvuliga kalt, nógvur ísur er, og sjógvurin er nýfrystur heruttan um okkum. 11 gradir kuldi.

10. mars var arbeiðið av tí mesta alla náttina. Allir bátarnir høvdu hval, og tað var einans bláhvalir. Fínt veður.

11. mars var heldur ringt veður. Nógvur vindur og øðiliga kalt. Alt frysti á dekkinum, so har var ikki stuttligt at ar-

beiða um náttina.

12. mars var arbeitt við sama lag alla náttina. Eftir midnátt kroysti ísurin seg so nær at skipinum, at tað sá út, sum vit ikki skuldu sleppa burtur úr honum aftur, men hann slitnaði sundur aftur, tá ið dagur var komin. Í nátt vóru aftur nakrir finnhvalir at flensa, so teir eru ikki allir rýmdir enn.

13. mars var arbeiðið sum vanligt alla náttina. Tá ið dagvaktin kom á dekkið, var eingin hvalur eftir at arbeiða. Í nátt var ógvuliga kalt. Glerpípur hingu allastaðni. Fyri samdøgrið í gjár fingur vit mesta olju, vit nakrantíð hava fingið í eitt samdøgur, 1272 fót.

14. mars var arbeiðið sum vanligt alla náttina. Tá dagvaktin kom á dekkið var eingin hvalur eftir. Veðrið var gott.

15. mars var arbeitt eins og náttina fyri. Tá ið dagur kom var einki eftir at gera. Gott veður men ógvuliga kalt.

Í gjár fóru vit upp um 600 hvalir. "Am.1" - 78, "Am.2" - 83, "Am.3" - 134, "Am.4" - 120, "Am.5" - 57, "Am.6" - 71, "Am.7" - 23, "Am.8" - 39, tilsamans 605 hvalir.

Sunnudagin 16. mars gekk arbeiðið av tí allarbesta alla náttina. Veðrið

Juleif Jacobsen var fyrbætari á einum av hvalabátunum.

Framhald á næstu síðu

Hvalabátur inn við fongi.

Marius Kamban við spælið.

er gott, men ógvuliga kalt. Í gjár skutu teir líka so nógv av finnhvali sum av bláhvali.

17. mars var arbeitt dágliga alla náttina. Stilli og gott veður, móti morgni kavarok. Hvalurin er av tí mesta.

Polluks kemur til skaða

18. mars var arbeitt sum vant alla náttina. Hvalirnir vóru nógvir – bæði feitir og stórir. Í nátt var øgiliga kalt.

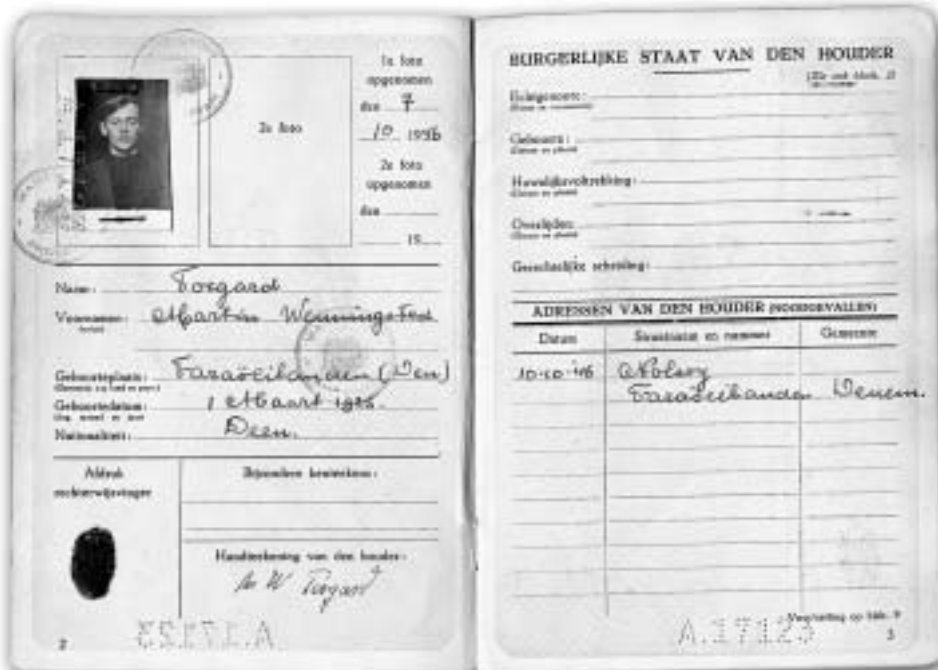
Johan við Stein kom til skaða í gjár. Klógvin, sum teir hála hvalin upp á dekkið við, smekkaði saman um bæði beinini á honum, so hann fall á dekkið. Bæði knøini vóru løstaði á honum. Doktorin helt tó, hann kom skjótt at ganga aftur á beinunum.

19. mars var arbeitt av tí mesta, vit nakrantíð hava arbeitt á afturdekknum. Veðrið var gott og lýtt.

20. mars gekk arbeiddið spakuliga alla náttina. Veðrið var gott, men kalt.

21. mars var arbeitt sum vanligt. Kl. 7 morgun vóru vit lidnir, og tá fingi vit frí. Veðrið var av tí besta.

22. mars var lítið av arbeiddi. Vit vóru lidnir kl. 3 um náttina. Tá fingi vit frí. Alla náttina ígjøgnum duttu ísstykkir niður á dekkið, og komu hesi frá bumveirum og øðrum línunum úr flensujollunum uppi í erva. Alt var fryst í

Blað úr sjófartsbókini hjá Martin Tórgarð. Niðast er fingraavtrykk, sum Mikkjal eisini umrøður í fyrsta partinum.

erva, men á dekknum var heitt, og hvørja ferð dampurin kom upp frá dekknum, so tíðnaði í erva og tað datt niður á dekkið.

23. mars var gott veður og nógv arbeiddi. Ísurin er av tí mesta uttan um okkum.

24. mars var nógv av arbeiddi alla náttina. Ísurin var so nógvur, at skipið sigldi á í heilum. Tá ið dagur kom, var ísurin heldur tynri. Kanónirnar frysta javnan, so bátarnir fáa ikki skotið.

25. mars var arbeiddið av tí mesta alla náttina. Kavarok av og á. Tá dagur kom, bleiv kavarok og hartil ógvuliga kalt. Í gjár fingi bátarnir 14 stórar bláhval-

ir.

26. mars var bert ein bláhvalur til okkum at arbeidda. Á miðjunátt vóru vit lidnir at reinsa dekkið. Tá fingi vit frí. Veðrið er gott, men stór og tung alda.

27. mars var nógv av arbeiddi alla náttina. Ein hollendari Heinrick Hank fekk skaða í nátt. Tá teir skuldu skera kjálkabeinið leyst, slitnaði tað av og datt niður á lendarnar á honum. Tað var øgiliga kalt um náttina.

28. mars var ikki nógv av arbeiddi hjá okkum. Kl. 4 vóru vit lidnir og fingi frí. Nú hava vit fingið yvir 700 hvalir. "Am.1" - 91, "Am.2" - 97, "Am.3" - 154,

"Am.4" - 132, "Am.5" - 57, "Am.6" - 90, "Am.7" - 29, "Am.8" - 54, tilsamans 704 hvalir.

29. mars var lítið av arbeiddi á dekknum. 2 hvalir vóru flensaðir. Kl. 4 vóru vit lidnir og fingi frí. Veðrið er gott.

Sunnunáttina 30. mars var bert ein finnhvalur til at arbeidda hjá okkum. Hann var upptikin kl. 11½. Kl. 3 vóru vit lidnir við hann og fingi frí. "Am. 4" skeyt 2 finnhvalir fyri eitt skot.

Sunnudagin skutu bátarnir 19 hvalir.

31. mars var nógv av arbeiddi alla náttina. Veðrið var gott, men so kalt, at rørin, sum gingi til slang-

urnar at spula dekk við, máttu tíðnast upp við kókandi vatni.

Komið verður út í apríl

1. apríl var nógv av arbeiddi alla náttina. Veðrið var av tí allarbasta. Stilli, klár luft og vakurt mána-lýsi. Tað var hugtakandi, tá mánin skein á hvalabátarnar og ísstykkini ella kappdúgvurnar, sum sótu á sjónum. Tað hendir seg javnan, at fuglur setur seg á dekkið bæði um dagin og um náttina.

2. apríl var arbeitt alla náttina sum vanligt. Tá dagur kom, vóru bert tveir hvalir eftir at arbeidda. Í nátt var vindur.

3. apríl var einki av arbeiddi um náttina. Á midnátt fingi vit frí. Vit hava nú fingið 747 hvalir.

4. apríl var bert ein hvalur til at arbeidda um náttina. Á miðjunátt vóru vit lidnir, og tá fingi vit frí. Fínasta veður.

5. apríl gekk arbeiddið spakuliga alla náttina. Veðrið var gott. Tá dagur kom, vóru bestu líkindi til at skjóta hval. Her, sum vit nú liggja, er eingin ísur at siggja.

Páskaaftan 5. apríl vóru 16 finnhvalir skotnir. Teir vóru feitir.

6. apríl gekk arbeiddið av tí besta alla náttina. Veðrið var av tí besta og nógvir hvalir og fittligir at arbeidda.

7. apríl var lítið av arbeiddi um náttina. Á mid-

nátt vóru vit lidnir og fingi frí. Hetta var okkara síðsta náttarvakt.

Sigla heim

8. apríl byrjaðu vit at arbeidda á dekknum. Kl. 8½ um morgunin. Summir skravadu tann ringasta skittin av tí uppstandandi, áðrenn tað kundi verða vaskað, og hinir brutu dekkið upp, og blakaðu tað yvir borð. Kvældið fyri byrjaðu hvalabátarnir at bunkra og rigga av. Teir vóru lidnir kl. 6 í dag. Ein bláhval høvdu teir til fríhólt. Hann var tikin á dekkið og flensaður. Kroppurin var lagdur á dekkið at hava til fríhólt á heimvegnum. Kl. 7 byrjaðu vit at sigla heim. Allir bumarnir vórðu lagdir niður í dag og avriggaðir. Kl. 8 kom telegram til okkum, at skipið hevði fingið loyvi at royna 10 dagar aftrat eftir hvali her suðuri. Hýrurin var ringur yvirhøvdur.

9. apríl var hildið fram við at skrava og vaska omandeks. Kl. 10 var møti í messuni, har kaptajn Jespersen vildi hava fólkið at arbeidda uppá hval 10 dagar aftrat. Tað var einstemmiga sagt korta nei. Hann hevði spurt skipararnar á bátunum, um teir vildu skjóta longur. Allir søgdu ja uttan skiparin á "Am.2". Men tað bleiv av ongum, tá fólkið umborð á kókarinum ikki vildi arbeidda hvalirnar. So varð kósin sett móti Cape Town. Veðrið var av tí besta, men kalt.

10. apríl var gott veður. Arbeitt var við at reinsa skipið. Eg var sjúkur av rennandi avföringi.

11. apríl var arbeitt við sama lag. Alt tað ovasta lagið av plankum á dekknum er brotið upp og blakað yvir borð. Mesta fólkið arbeiddi við at vaska og skrava. Kl. 2 komu "Am.1", "Am.2" og "Am.7" á borði at fáa sær olju og proviant. Tá teir vóru lidnir, sleptu teir tí rotna hvalinum, teir høvdu

Afturdekkið. Her verða hvalirnir flensaðir.

Her verður skorið fyrri at flensa.

Astrid á Dul 90 ár

Í dag - hósdeginn 11. januar - fyllir Astrid á Dul 90 ár, og í hesum sambandi skal hon fáa ein lítla heilsan frá grannunum í Konradsbrekku.

Astrid er ættað úr Porkeri. Pápin var Johan Thomsen úr Fámjin, og mamm-an Anna, f. Djurhuus var úr Skemmuni í Porkeri. Tey finga 11 børn, og var Astrid í miðjuni, nr. 6. Trý systkin hennara eru enn á lívi. Tey eru Andrew og Sigrid, sum búgva í Porkeri og Elsa, sum býr í Havn. Hini systkini vóru Petra, vanliga nevnd Diddan, Jacob, John, Fina, Hans – vanliga róptur Hanse-mann, Sofus og Eivind, sum doyði 18 ára gamal.

Tey í Skemmnuni høvdu úthandilin hjá Garðamonn-um í Porkeri. Her arbeiddi fyrst abbi Astrid, Johan Djurhuus, og síðani pápi hennara. Síðan hefur beigg-in, Andrew, havt handilin til fyri kortum, tá hann varð stongdur.

Lagnan vildi tað so, at Astrid, sum seks ára gom-ul, kom til Hvalbiar at vera hjá Astrid og Jens Paula Skaalum, sum var lærari í Hvalba. Astrid Skaalum og Anna, mamma Astrid, vóru vinkonur.

Einaferð Astrid og Jens Pauli koma til Porkeris, liggur Anna á song við Eivind. Nógv børn vóru í húsinum, so avrátt varð, at Astrid skuldi fara við til Hvalbiar at vera eina tíð. At tað júst gjørdist Astrid, sum fór, hevði kanska samband við, at hon var uppkallað eftir Astrid í Hvalba. Tað komu trý børn afturat í Porkeri. Hetta hefur gjørt sítt til, at tað her gjørdist sum so ofta var í líknandi um-støðum, at hon bleiv ver-andi har í Hvalba. Astrid og Jens Pauli áttu eingi børn, so Astrid gjørdist sum eitt barn hjá teimum. Tá Astrid var 14 ár, fekk hon eina fostursystir, Anna, har mamman var deyð.

Astrid mundi mangan sakna heimið í Porkeri, men hon kom javnan heim at ferðast. Tá í tíðini var munandi longri at ferðast millum bygdirnar enn tað er í dag. Fyrst skuldi gangast um fjøll til Tvøroyri, og síðani siglast við "Smirli" til Porkeris. Og lá hetta ikki fyri, ja, so varð gingið allan vegin til Porkeris.

Hittir Jákup

Eina ferð, hon fer umborð á "Smirli" á Tvøroyri, var-nast hon ein ungan mann, sum hon heldur vera ein rættiligan "sjeik". Tá hon kemur til hús, er hesin sami ungi maður inni.

Astrid saman við langommubarni.

Hendan myndin av Jákupi og Astrid varð tikin bert 14 dagar áðrenn hann doyði.

Hann var í Suðuroy sum handilsreisandi og var komin inn at vitja systir hennara, Finu, sum hann kendi frá Havnini av. Hetta var Jákup hjá Agnas og Jógvan á Dul.

Tá Astrid var um 20 ára aldur, fekk hon – eins og nógv onnur ungfólki bæði tá og nú – hug at fara til Danmarkar, og í 1938 fór hon avstað. Fyrst arbeiddi hon sum køksgenta á Bispebjerg Hospital, og síðan fór hon at arbeiða á einum ísmeiaríi. Í Danmark hittir hon Jákup aftur. Ikki hevði hon gloymt sjeikin frá "Smyrli", og nú rennur saman teirra millum. Í 1940 fer hon heim aftur og ætlar sær niður aftur á húsar-haldsskúla, áðrenn hon skal giftast. Men nú gerst so ófriðarligt úti í heimi, at hon slær av. Hetta mundi eisini verið betri parturin, tí var hon farin,

kundi hon fingið somu lagnu sum so nógvir før-oyingar finga, nevnliga at verða innibrendur í Dan-mark øll stríðsárini.

Ístaðin gera tey bæði av at giftast, og tað gera tey so tann 20. juli 1940 í Hvalba heima hjá fostur-foreldrunum hjá Astrid. Sýslumaðurin á Tvøroyri, Kristian Djurhuus, fór ta tá longu leið til Hvalbiar at gifta tey. Kristian var nevnliga besti vinmaður við Jens Paula, og hann var eisini við í brúdleyp-inum. Tað kann skoytast uppí, at teir vóru eisini floksfelagar. Jens Pauli var ramur sambandsmaður, og hevði nógv áltisstørv. Hann var m.a. formaður í kommunustýrinum og lög-tingsmaður. Astrid, kona hansara var jarðamóður. Hon var tó ikki í føstum starvi, meðan Astrid var har, men hjálpti ofta til, tá konur áttu.

Jákup og Astrid búsett-ust niðan frá Konrads-brekku (Gr.Kambansgøtu) í grannalagnum, har for-eldrini hjá Jákupi búsett-ust seinast í 19. øld, og har svigarinna Andrea, einkjan eftir Grím, beiggja Jákup, nú býr saman við soninum Jógv-ani. Í hesum grannalag-num hefur Astrid búð alla tíðina. Jákup og Astrid finga 8 børn, tey eru Ása, Jógvan, Anna, Agnas, Palli (Jens Pauli), Jóna og Jast-rid og ein tvíburðasystir hjá Jastrid, sum doyði sum nýfðingur. Tær báð-ar yngstu døturnar búgva ávikavist í Klaksvík og Porkeri, meðan hini búgva øll í Havn og nærhendis.

Jákup doyði longu í 1960, og Astrid var bert 43 ár, tá ið hon gjørdist einkja, so tað var ikki altíð so lætt hjá henni, men væl er komið undan. Ommu-børnini vóru 19, harav eru tvey farin, og lang-ommubørnini eru 17.

Góðir grannar

Vit hava verið grannar í meira enn triðingsöld og sigast kann, at grannalag-ið hefur verið stak gott. Ofta verður sagt um góð-ar grannar, at teir slíta ikki gáttina hjá hvørjum øðr-um, men hetta kann ikki heilt sigast um okkara grannalag. Vit kenna okk-um sum heima hjá hvørj-um øðrum og er okkurt høvi, so verður stokkið inn á gólvið.

Hetta okkara góða grannalag hefur djúpar røtur. Tey, sum búsettust her, vóru omma og abbi mín og foreldrini hjá Jákupi, og var rættur vin-skapur millum húsini frá byrjan av. Í dag uppliva somu hús vinskapið niður í 4. og 5. ættarlið, og øvugt orð hefur ikki verið mill-um húsini.

Inn til Astrid eru komin nógv fólk, ikki minst til føðingardagar, og henn-ara systkin eru trúliga komin at vitja. Hjá teim-um hefur verið eitt stak gott samanhald. Ikki minst beiggjarnir hava verið góðir við hana. Teir hava fleiri ferðir havt hana við, tá teir hava verið úti í heimi og ferðast, eftir at hon gjørdist einsamøll.

Hetta skal bert vera ein lítill heilsan á hesum stóra føðingardeggi, sum verður hildin í Pállstovu føðing-ardagin frá kl. 18. Hjarta-liga tillukku.

6.

Elektrikari til SEV

Ert tú útbúgvinn elektrikari?

Hevur tú evnir og áræði at seta teg inn í framkomna tøkni?

Klárar tú at arbeiða undir trýsti í avmarkaða tíð?

Kanst tú arbeiða sjálvstøðugt og taka røttu avgerðina tá ið á stendur?

Kundi tú hugsað tær eitt starv sum elektrikari á størsta elverkinum í landinum?

Svarar tú ja til hesar spurningar, er tað kanska brúk fyri tær á veikstreym- og teknikkdeildini hjá SEV.

Tú verður partur av einum toymi, sum hefur ábyrgd av eltekniska útbúnaðinum á elverk-unum og koblingsstøðum kring landið. Tann ið settur verður fer at verða knýttur at Sundsverk-inum.

Sjálvandi hefur tú góð samstarvsevni, og dugir at málbera teg bæði í skrift og talu á før-oystum og donskum.

Tú hefur fyrimun um tú:

- Kennir nakað til PLC og stýringar sum heild.
- Kennir til instrumentering og mátiteknikk.
- Dugir at fáast við teldu.
- Er næmur, vælgerandi og álítandi.

Um tú hefur førleikarnar kunnu vit bjóða tær:

- Eitt sera fjølbroytt arbeiði, har tú til tíðir fer at arbeiða sjálvstøðugt
- Eitt arbeiði sum tú sjálvur er við til at tilrættaleggja.
- Møguleika fyri bæði persónligari og fakligari menning.
- Eitt gott arbeiðsumhvørvi har álit og hjálpssemi er ein dygd.

Lønin:

Lønin er grundað á handverkaraløn við einum ískoyti upp á 8% umroknað til eina fasta mánaðarløn.

Elfelagið SEV:

Felagið, tú fer at arbeiða hjá, er interkomm-unala Elfelagið SEV, sum tekur sær av at streymveita allar Føroyar frá og við elfram-leiðsluni og til endaliga brúkaran. SEV hefur uml. 150 fólk í starvi, og á deildini har tú fer at arbeiða, eru frammanundan 3 verkfrøðingar og 3 elmontørar.

Nærri upplýsingar um starvið kunnu fáast við at venda sær til Terja Nielsen, deildarverkfrøð-ing ella Finn Jakobsen, deildarstjóra á telefon 346800.

Umsóknir skulu saman við avritum av prógvum og móguligum ummælum sendast Elfelagnum SEV, postrúm 319, FO-110 Tórshavn, og skulu vera SEV í hendi í seinasta lagi 2. februar 2007.

Tórshavn, tann 8. januar 2007

Elfelagið SEV

P/F Vinnan 20 ár:

Ein sólskinssøga

Manningin á "Finni Fríða". Aftasta rað f.v.: Tommy Hansen, Norðragøtu; Dánjal Jacobsen, Norðragøtu; Poul Henning Jacobsen, Syðrugøtu; Hardi Hansen, Norðragøtu; Benjamin Hansen, Gøtugjógv; Anfinn Fagraklett, Norðragøtu; Ási Potts, Norðskála; Andri Hansen, Norðragøtu. **Miðraðið f.v.:** Arngrim Hansen, Syðrugøtu; Aksel Mikkelsen, Syðrugøtu; Bogi Jacobsen, Sandavágur; Arni Hansen, Norðragøtu; Ramus Mikkelsen, Syðrugøtu; Jørgin Jacobsen, Lørvík; Jógvan Heinesen, Norðragøtu; Símun Pauli Jacobsen, Glyvvar; Hallur G. Joensen, Tórshavn; **Fremsta rað f.v.:** Sámal Petur Lognberg, Tvøroyri; Kjartan Hentze, Saltangará; Adolf Johannesen, Hósvík; Kári Jacobsen, Streymnes; Pól Ø. Jacobsen, Norðragøtu; Sámal Petur Petersen, Norðdepil; Jaspur Hansen, Gøtugjógv; John Jarnskor, Norðragøtu.

Tann 29. desember var samkoma í bygdarhúsinum í Leirvík í sambandi við, at 20 ár vóru liðin síðani P/F Vinnan í Gøtu byrjaði sítt virksema.

Eini 200 fólk vóru við til døgurðan, og stórir partur av hesum vóru mann-ingarnar á skipunum hjá reiðarinum, sum allar vóru heima henda dagin.

Sigast kann, at Vinnan um-boðar ein stóran part av okkara fiskiveiðusøgu, har tað bæði hevur gingið upp og niður, men serliga upp.

Byrjaði við fyrsta "Finni Fríða" Tað er neyvan skeiðt at siga, at sjálvur upprunin til fyrirkona gongur aft-

ur til fyrst í 60-unum, tá Gøtu Samvinnufelag varð stovnað, og teir lótu línuskipið "Finn Fríða" byggja. Oddamaðurin í hesi fyrirtøku var eingin minni enn Jákup Frederik Øregaard, sum var kendur politikari í nærum 40 ár. Fyrstu árin var skipið á línuveiðu. Teir vóru á saltfiskaveiðu um sumrar og til ísfisk um vetrarnar. Mitt í 60-árunum varð "Finnurin" umbygdur til kraftblokk, sum tá var ein nýggj vinna. Tað gekk so mikið væl í hesi vinnu, at fyrst í 70-unum varð fyrsti "Jupiter" bygdur á Skála, og var hann tá roknaður sum eitt nýbrot innan kraftblokkaveiðu.

Seinni verður Gøtu Samvinnufelag niðurlagt, og fyrst í 80-unum kemur P/F Vinnan í staðin. Teir høvdu stórar ætlanir um at byggja eitt svartkjaftavirki í Gøtu og at byggja ein kraftblokkara, sum skuldu lata rávøruna til virkið.

Til alla lukku gjørdist virkið av ongum, tað hevði neyvan havt nakran livimøguleika. Tískil var tað "bert" "Tróndur í Gøtu", sum kom burtur úr hesum ætlanum. Hjá teimum var gongdin eisini trupult fyrstu árin, men so fór at ganga betur fyri

Manningin á "Tróndur í Gøtu". Aftasta rað f.v.: Hjørleif Hansen, Syðrugøtu; John Høgnesen, Norðragøtu; Bjarni Sørensen, Tórshavn; Ragnar Simonsen, Norðragøtu; Elias Mikkelsen, Syðrugøtu. **Miðraðið f.v.:** John V. Petersen, Norðragøtu; Harald Sleire, Syðrugøtu; Jan Heinesen, Norðragøtu; André Magnussen, Norðragøtu; Ólavur Johannesen, Tórshavn; Kristian Johannesen, Funningur; Eyðun Niclasen, Norðragøtu; Anfinn Isaksen, Norðragøtu. **Fremsta rað f.v.:** Jóan Pauli Jacobsen, Norðragøtu; John Mikkelsen, Strendur; Jógvan Liggjas Gregersen, Eiði; Frits Thomsen, Syðrugøtu; Finnbjørn Hansen, Leirvík; Jóa(nes) Mikkelsen, Syðrugøtu.

síðani aftur at ganga fram-úr væl. Virkseimið fevnir nú um fyra kraftblokkaskip og harafturat hava teir eisini virkseimi á landi. Afturat "Trónði í Gøtu" eru tað "Jupiter", "Saksaberg" og ikki minst "Finnur Fríði", sum er nýggjasta skipið í teirra flota, og hjá honum hevur gingist fram úr væl, sum úrslitini vísa – ikki minst í 2006.

Arbeitt verður framhaldandi við nýggjum ætlanum við nýggjum skipum, og einki bendir á, at teir eru til sølu, hóast metingar siga, at fyrirtøkan er verd meira enn eina milliard kr., og at tað uttan iva eru útlendingar, sum vilja bjóða nógv upp á hana.

Tað var ikki so lægið, at tað vóru hugagóðir menn, sum hugdu aftur á hesi 20 árin henda dagin.

Hugnalig samkoma
 Samkoman henda dagin var sera hugnalig, bæði til álvara og gaman. Tað skemtiliga syrgdi Hilmar Jan Hansen fyri, og Gøtugentan, Petsy Tvørfoss, undirhelt við sínum vakra sang.

Gestarðari var Óli Jacobsen, formaður í FF. Hann metti seg at vera við sum gøtumann, og hann hevði hugleiðingar frá síni tíð í Gøtu, og annars um fiskivinnusøguna í Gøtu. Ein stórhending í hesum sambandi var, tá Føroya Fiskimannafelag varð stovnað fyri 95 árum síðani. Tá vóru tað fiskimenn í Gøtu, sum tóku fyrsta stigið. Fyrsti formaður felagsins var lærarin í bygdini – Símun Pauli úr Kunoy, sum eisini var íblásturin til stovnanina av felagnum.

Nevnt varð eisini, at í 1932 gjørdist aftur ein gøtumaður felagsformaður, og var tað Hans Jacob Havstreym, sum gekk burtur sama ár við "Immanuel". Hetta broytti uttan iva bæði politisku gongdina og gongdina í FF, tí tað er eingin ivi um, at Havstreym hevði framúr gávur, og hevði uttan iva blivið ein av okkara fremstu politikkarum og fakfelagsmonnum, um honum varð lív lagað. Við verandi formanni hava gøtumenn "átt" formansskapin í FF í 50 ár ella meira enn helvtina av líviðini hjá felagnum, sum annars kann sigast at hava upplivað alla menning, sum yvirhøvur hevur verið í sigling og fiskiskapi, tá hugsað verður um, at tá felagið varð stovnað, vóru skipini deyðsiglarar og restin var har eftir.

Óli tók eisini til Gøtu sum vinnubýgd, har hon hevur verið tann fremsta í

Manningin á "Jupiter". **Aftasta rað f.v.:** Jens Elias Joensen, Fuglafjørð; John Potts, Tvøroyri; Emil Petersen, Signabø; Sverri Hansen, Norðragøtu; Rasmus P.Tróndheim, Leirvík. **Miðraðið f.v.:** Martin Davidsen, Rituvík; Mortan Berjarstein, Fuglafjørð; Suni Hansen, Klaksvík; Jørgen Nielsen, Norðragøtu; Joen J. á Fløtunum, Lamba; Jóhannes Lassen, Klaksvík. **Fremsta rað f.v.:** Janus Joensen, Norðragøtu; Hans (Hansemann) Nesá, Norðragøtu; Fannhard Skoradal, Norðragøtu; Martin Petersen, Kambsdal; Petur Larsen, Syðrugøtu.

Manningin á "Saksaberg". **Aftara rað f.v.:** Magni Reinert, Hoyvík; Poul N. Sørensen, Norðragøtu; Jógvan A. S. Debes, Rituvík; Finnbjörn Mikkelsen, Skúvoy; Johan Fagráklett, Signabø; Hermann Mikkelsen, Skúvoy. **Fremra rað f.v.:** Ingolf Heinesen, Norðragøtu; Ábraham Hansen, Fuglafjørð; Odd Isaksen, Klaksvík; Poul Osmund Tórarenni, Skúvoy; Dánjal Jarnskor, Norðragøtu.

landinum, bæði tá tað snýr seg um vinnu á landi og á sjógvi, og eisini á økjum, sum einki hava við fisk at gera.

Skipasøgan í nýggjari tíð byrjaði í 1904, og her gekk stak illa. Seks gøtumenn keyptu á vári 1904 "Tulip" úr Hetlandi. Á heysti fara teir við skipinum til Hetlands at landa

og klára upp, men teir komu ongantíð aftur í aftur. Hetta var ein smeytur fyri bygdina – ikki minst tí árið frammanundan – í 1903 vóru seks ungir fiskimenn úr Gøtu farnir við "Cyclone" úr Vági.

Síðani hevur ein hópur av skipum verið í Gøtu, og her hava eisini verið nógvir kendir og dugna-

ligir fiskimenn og skiparar. 100 ár eftir "Tulip" kemur nýggi "Finnur Fríði", og kunnu hesi skip sigast at vera ímyndin av gongdini hesi 100 árin.

P/F Vinnan er ein tann fremsta fyrirtøkan, ikki bert her í landinum, men kanska eisini í norðanlondum. Hetta kemst av, at mennir aftanfyrir altíð

hava dugað at tikið rættar avgerðir til rætta tíð. Tí er so væl komið burtur úr.

Thorleif Johannesen, sjómanstrúboðari í farloyvi, hevði eisini eina framløggu. Hann var við "Trónði í Gøtu" ein túr í heyst, og hann greiddi frá stuttligum hendingum umborð. Hann hevði eisini tikið upp ein film, sum stutt-

leikaði teimum, sum sóu hann.

Torleif dugir eisini at skemta. Umboð á "Trónði í Gøtu" var onkur av manningini, ið segði, at hóast Torleif var umboð, høvdu teir loyvi at banna tí trúboðarin var í farloyvi.

Á samkomuni vórðu myndir tiknar av øllum manningunum á skipun-

norden

Nordplus Junior

Stuðul frá Nordplus – Junior

Nordplus Junior er fyri fólkaskúlar og miðnámsskúlar. Hetta er frálíkt høvi at fáa norðurlendskan íblástur til skúlan og flokkin.

Nordplus Junior er ein skipan, sum við norðurlendskum skúlasamstarvi skal menna áhugan fyri, økja um kunnleikan og fatanina av øðrum norðurlendskum mentanum, málum og livikorum og soleiðis styrkja norðurlendsku dimensjónina í fólkaskúlanum og á ung-dómsútbúgvingunum í Norðurlondum og teimum sjálvstýrandi økjum, og sum skal fremja norðurlenska sambandið við støði í okkara felags norðurlendsku virðum.

Skúlar kunnu søkja um fíggarligan stuðul til flytføri hjá næmingum og lærarum. Tiltøkini skulu hava eitt pedagogiskt innihald og vera partur av skúlanans arbeiði, og hjá næmingunum skulu tey eisini ganga fyri seg á norðurlendska skúlanetinum www.nordskol.org.

Stuðul verður veittur til trý ymisk endamál:

1. Næmingaskiftið millum flokkar ella bólkar
2. Ferðalæraraskipanina
3. Starvsvenjing fyri næmingar á yrkisskúlum

Fyri øll trý er galdandi at ferðin skal vera í minsta lagi fimm dagar við ferðadøgnum.

Umsóknarfreistin til Nordplus Junior er 15. mars 2007

Umsóknarfreistirnar til hinar Nordplus-skipanirnar eru:

Nordplus

Umsóknarfreist: 1. februar 2007

Nordplus Vaksin

Umsóknarfreistir: 1. mars 2007

Nordplus Mál

Umsóknarfreist: 15. okt. 2007

Meiri fæst at vita á www.ciriusonline.dk/-nordplus-junior ella hjá Altjóða Skrivstovuni í Tórshavn. Tlf. 322065 – e-mail: ask@ask.fo – www.ask.fo

norden

Nordplus Junior

Stuðul frá Nordplus – Vaskin

Nordplus Vaksin er ætlað at menna samstarvið fyri fólksliga upplýsing og undirvísing av vaksnum.

Stuðul verður veittur til flytføris- og samstarvsverkætlanir, sum kunnu menna nýggj hugskot, háttaløg (metodur), tilfeingi, partar av skeiðum o.t.l. Bæði luttakarar og lærarar kunnu vera við í samstarvinum. Harafturat verður stuðul veittur til at kunna um royndir hjá hvørjum øðrum, til kortlegging og útgreining av ávísnum økjum og til at menna nýggj netverk.

- Stuðul kann td. vera veittur til fyrireikingar til verkætlanir at fyrireika vitjan hjá undirvísarum og øðrum við ábyrgd fyri frálæru.
- Stuðul kann vera veittur til uppihald í samband við eftirútbúgving, lestur ella undirvísing hjá lærarum og øðrum og til skifti millum luttakarar í fólkaupplýsing og í undirvísing fyri vaksin

Málbólkurin fyri Nordplus Vaksin er:

- Stovnar sum arbeiða við læru fyri vaksin
- Fólkaupplýsing og vaksnamannaútbúgving, bæði almennar útbúgvingar, yrkisútbúgvingar og serundirvísing
- Sjálvbodnir felagsskapir og feløg

Umsóknarfreistirnar til Nordplus Vaksin eru 1. mars 2007

Umsóknarfreistirnar til hinar Nordplus-skipanirnar eru:

Nordplus

Umsóknarfreist: 1. februar 2007

Nordplus Junior

Umsóknarfreistir: 15. mars 2007

Nordplus Mál

Umsóknarfreist: 15. okt. 2007

Meiri fæst at vita á www.ciriusonline.dk/-nordplus-voksen ella hjá Altjóða Skrivstovuni í Tórshavn. Tlf. 322065 – e-mail: ask@ask.fo – www.ask.fo

norden

Nordplus Mál

Stuðul frá Nordplus – Mál

Nordplus Mál skal menna málfatánina og málfelagsskapin millum norðurlondini og styrkja altjóða støðuna hjá málunum.

Nordplus Mál er ein skipan, sum er ætlað at vísa á týðningin av, at tey norðurlendsku málini verða styrkt, soleiðis at norðurlendskt samstarv eisini í framtíðini verður á norðurlendskum málum.

Stovnar, feløg og persónar kunnu søkja um stuðul til tiltøk og verkætlanir, sum fremja fatánina av norðurlendskum málum.

Stuðul verður latin til hesi endamál:

- Skeið og ráðstevnur
- Gransking og kanning
- Orðabóka- og terminologiarbeiðið
- Undirvísingartilfar og útgávur
- Máltøkni verkætlanir
- Uppbygging av netverkum við denti á mál og á upplýsingararbeiðið

Umsóknarfreistin til Nordplus Mál er 15. okt. 2007

Umsóknarfreistirnar til hinar Nordplus-skipanirnar eru:

Nordplus 1. februar 2007

Nordplus Vaksin 1. mars 2007

Nordplus Junior 15. mars 2007

Meiri fæst at vita á www.ciriusonline.dk/-nordplus-sprog ella hjá Altjóða Skrivstovuni í Tórshavn. Tlf. 322065 – e-mail: ask@ask.fo – www.ask.fo

Innlendismálaráðið

Stuðul av játtanini til frama fyri viðarvøkstur

Innlendismálaráðið umsitir eina játtan, hvørs endamál m.a. er at stuðla viðarvøkstri til tess at friðka um lendi, skapa lívd og rekreativ økir, umframt at verja ímóti jarðarmáan.

Umsóknarblað, kunning og reglugerð fæst á www.imr.fo ella við at venda sær til Innlendismálaráðið.

Umsóknarfreistin er 1. februar 2007.

FF-blaðið www.fiskimannafelag.fo

Gerst haldari fyri einans 250 krónur um árið

Framhald av síðu 10

havt til fríholt. Hann lukt-
aði illa. Kl. 6 var farið aftur
at sigla.

12. apríl var arbeitt við
sama lag á dekkinum.
Seinnapartin fóru tveir
mans av hvørjum kamari
at vaska tey upp og niður.

Sunnudagin 13. apríl var
frídagur umborð. Veðrið
var vánaligt. Tung alda og
nógvur vindur ímóti.

14. apríl var arbeitt við
sama lag at reinsa skipið.
Ódnarveður. Tað sigst, at
eitt annað kókarí er 40
fjórðingar framman fyri
okkum og hevur fínasta
veður.

15. apríl var arbeitt all-
an dagin heldur spakuliga:
Ringasta óveður. Nógvur
vindur og stór alda við
brotasjógvum ímillum.
Skipið rullaði illani. Á
fabrikkini boltaði ein
stábul av tigilsteinum, og
nógvur tunnur við olju
slitu surringar. Tveir hol-
lendarar fingu skaða á
fabrikkini. Annar breyt
armin, hin knústi nøsina.
Tveir føroyingar fingu
skaða í beinið. Annar var
úr Havn. Hann æt Bjarki
Skaale. Hin var úr Hósvík.
Hann æt Napoleon Olsen
(seinni stjóri á sjómans-
heiminum í Havn). Tá vit
skuldu eta morgunmat
inni í messuni, legðist

*Her verður spik koyrt í pottin á afturdekkinum.
Spikið sær ikki so tjúkt út her, men tað kundi vera
ein fót tjúkt.*

skipið so nógv á liðina, at
alt, sum var á borðinum,
fór á gólvið. Mesti partur-
in av steintoyinum fór í
knas.

16. apríl var veðrið held-
ur betri. Mesta arbeiðið
var at vaska og skrava
skittin av skipinum. Afturi
á reyv var gjørt klárt til
hvalabátarnar at koma at
bunkra.

17. apríl var arbeitt við

sama lag at reinsa skipið.
Nógvur vindur var allan
dagin og av og á grovir
kavaælingar.

18. apríl var arbeitt við
sama lag allan dagin. Kl.
10 um morgunin kom
"Am.6" á borðið at bunkra.
Kl. 1 var hann liðugur og
so var farið aftur at sigla.
Hinir bátarnir vóru ong-
antið stöðgaðir á, so teir
vera væl undan okkum í

*Nr. 2 frá vinstru er Martin Tórgarð, síðan Johan við
Stein og Lars Davidsen. Johan við Stein, Pollux, var
kendur sum boksari í Havnini. Her umborð gjørdi
hann sær heldur ikki fyri skommum.*

Cape Town.

Aftur í Cape Town

19. apríl var fínasta veður.
Arbeitt varð til kl. 3 um
dagin, tá fingu vit frí.
Klokkan 5 um dagin lögdu
vit til kaiuna í Cape Town.

20. apríl. Sunnudagin.
Mesti parturin av fól-
kinum gekk og tvassaði í
landi allan dagin. Vit vóru

nakrir fáir, sum arbeiddu
allan dagin. Allir bátarnir
skulu vera eftir í Cape
Town. Vit tóku reserva
propellir og gjørdur tær
klárar at koyra umborð á
bátarnar.

21. apríl var arbeitt uppá
at taka útgerðina frá hvala-
bátunum umborð á "Will-
em Barendsz" og koyra
reservapropellirnar um-

borð á hvalabátarnar og
fortoya teir. Vit gjørdur
fimm bátar lidnar.

22. apríl fingu allir før-
oyingarnir frí fyrrapartin
til at fara í land. Hollendar-
arnir arbeiddu umborð.
Teir fingu frí seinnapart-
in. Tá skuldu føroyingar
vera umborð aftur at ar-
beiða.

23. apríl var arbeitt við
at gera skipið klárt at
sigla. Kl. 6 var arbeiðið
liðugt, og so var skipið
loyst frá kaiuni. Sleiparar
hálaðu tað út úr havnini
og so var farið at sigla
heim. Tveir føroyingar
vóru eftir í Cape Town.
Politiið var varskógvað
um at senda menninar
heim so skjótt, sum teir
funnu aftur.

24. apríl var arbeitt við
sama lag at reinsa skipið.
Gott veður.

25. apríl gekk arbeiðið
av tí besta allan dagin. Nú
eru teir byrjaðir at mála
skipið.

26. apríl var arbeitt til
kl. 3 um dagin. Tá fingu vit
frí. 9 pingvinir vera ferdar
heim við til tann zoolog-
iska havan í Amsterdam.
Tær eru vakrar. Vit hava
fingið 779 hvalir. "Am.1" -
103, "Am.2" -106, "Am.3" -
173, "Am.4" - 143, "Am.5" -
57, "Am.6" - 107, "Am.7" -
32, "Am.8" - 64.

Afrikanarnir vóru av-
roknaðir eftir 74.000 fót-
um, og vit fáa óivað tað
sama. Hartil tekur skipið 5
prosent fyri svinn. Vit
kunnu so ikki hava niðan-
fyri 80.000 fót av olju.

Sunnudagin 27. apríl var
ein frídagur fyri allar um-
borð. Veðrið var av tí
besta.

28. apríl var arbeitt við
sama lag at reinsa skipið.

29. apríl var meiri kraft
sett á at mála skipið, um-
framt at summir vaskaðu
og skravaðu. Eisini er
komið væl á veg at reinsa
spikpottarnar. Síðani vit
fóru frá Cape Town hevur
verið eitt fitt lot aftaná.
Nú er tað minkað burtur í
næstan einki.

*Á fordekkinum verður hvalurin sundurlimaður. Beinini verða skorin sundir
við sag. Síðan verða tey koyrd í eina kvørn og síðan kókað.*

*Herlon í Kálvalíð, sum eigur sín part av hesi frá-
søgn, stendur aftanfyri. Tann fremri er helst ein
canadiari.*

Pingvinir vóru hildnar sum pisur.

*Bjarki Skaale rokast. Hann var spik-
skerari.*

*F.v.: Mikkjal og Thomas
Pauli, báðir úr Nólsoy.
Mikkjal var framburðs-
maður á nógvum øk-
jum. Hann var við til at
stovna arbeiðsmanna-
felag í Nólsoy í 1940 og
gjørdist eisini formaður.
Trupulleikin var bert
tann, at fremsti arbeiðs-
geviri í bygdini var
mammubeiggi hansara
Edvard Hansen. Annars
fint áhugavert tilfar
um fyrstu árin hjá Ar-
beiðsmannafelagnum,
sum vit kanska koma
aftur til.*

Framhald á næstu síðu

30. apríl var arbeitt við sama lag allan dagin. Eitt frískt lot.

1. mai var frídagur. Tað var eftir tí norsku kontraktini, sum sigur, at 1. mai er fríheitsdagur arbeidaranna, sum verður roknaður sum heiligdagur.

2. mai gekk arbeiddið við sama lagi sum vant um alt skipið.

3. mai var arbeitt til kl. 3. Tá fingur vit frí. Tá var so heitt um dagin, at lítið varð gjørt orsakað av hitanum. Um kvøldið fingur vit at vita, at um vit vóru nóg nógvir, skuldi reiðarið senda okkum heim við flúgvimaskini. Nakrir ætlaðu sær heim yvir Danmark, men av tí at teir blivu ov fáir, endaði tað við, at allir føroyingarir teknaðu seg fyri at fara heim við flúgvana.

Sunnudagin 4. mai var einki gjørt umborð. Gott veður. Ljósblót á dekkinum um kvøldið.

5. mai var frídagur umborð. 5. mai var hátíðardagur fyri hollendarar, tí tann dagin vóru teir frígjördir frá týskum valdi. Um kvøldið gekk toran og luftin var heilt upplýst av ljósum. Í gjákvøldið komu vit norður um linjuna.

6. mai gekk arbeiddið sum vanligt allan dagin.

7. mai var fint veður og arbeiddið gekk av tí besta.

8. mai var arbeitt við sama lag um alt skipið.

9. mai gekk arbeiddið sum vant. Tað er væl av vindi ímóti.

10. mai var arbeitt til kl. 3 seinnapartin. Tá fingur vit frí. Nú sær skipið bæði reint og nossligt út. Ein pingvin er deyð.

Sunnudagin 11. mai var sum vanligt frídagur umborð. Veðrið var av tí besta.

Koma inn í Kanarisku Oyggjarnar

12. mai kl. 8 um morgunin komu vit til Kanarisku oyggjarnar. Kl. 10 lógu vit inn fyri Las Palmas. Høðani kom ein av direktørinum fyri "Willem Barendsz"-selskapið umborð og so var farið at sigla vegin fram til Hollands. Las Palmas er ein stórir og vakur býur at siggja frá sjónum av.

13. mai gekk arbeiddið sum vant. Gott veður við regni av og á.

14. mai var lítið gjørt allan dagin. Skipið er at kallað liðugt at reinsa og málað. Um kvøldið fingur vit at vita, at vit skuldu sendast heim yvir Danmark.

15. mai var heiligdagur. Ein frídagur við góðum veðri.

16. mai var lítið av arbeiddi. Nú er liðugt at

Á veg inn í Amsterdam togaðir av sleipibáti.

reinsa og mála skipið. Mesti partur av fólkinum var niðuri á fabrikkini og ruddaði.

17. mai var frídagur umborð. Orsøkin var, at tað er norski grundlógardagurin.

Sunnudagin 18. mai var einki arbeitt umborð á "Willem Barendsz". Um kvøldið sóu vit ljósini frá býnum inni á fronsku strondini. Vit sigldu tætt fram við ein stóran fýr.

19. mai var síðsti arbeidds dagur umborð á "Willem Barendsz" fyri føroyingarnar. Gott veður. Tað eru nógv skip at siggja uttan um okkum.

Koma til Hollands

20. mai kl. 7 seinnapartin sóu vit land av Hollandi. Kl. 8 sóu vit Rotterdam. Kl. 10 ankraðu vit uttan fyri Imuiden.

21. mai komu vit inn gjøgnum slúsurarnar við Imuiden. Har vóru nógv túsund menniskju samlaði at siggja skipið.

Frá Imuiden líka inn til Amsterdam fekk "Willem Barendsz" fylgi av einum

hópi av smábátum fullum av fólki. Harímillum var ein stór ferga full av fólki við hornorkestri umborð. Teir spældu allan vegin inn eftir. Tað sá út sum hesin dagur – "Willem Barendsz" kom inn til Amsterdam – varð hildin sum ein nationalur heiligdagur. Børn og vaksir – tað vóru nógv túsund – sóðust báðu megin á bakkanum allan vegin inn til Amsterdam. Allir hollendararnir fóru í land við pakk og sekk. Tað vóru bara føroyingar eftir umborð. Tað var noktað okkum landloyvi. Vápnad politi stóð við landgangin og ansaði eftir, at forboðið var hildið. Hýrurin var ringur yvirhøvur.

22. mai kl. 6 um morgunin skuldu vit fara í land av skipinum. Tríggir mans høvdu sníkt seg í land um náttina. Tveir komu umborð um morgunin, áðrenn vit fóru í land. Hin triði var eftir, tað var Johannis á Kák, sonur Karl á Kák. Kl. 7 komu vit gjøgnum tollin. Hagani fóru vit í bussi á stasjon

Ein fjøld av fólki tekur ímóti.

ina. Kl. 9½ fór tokið av stað. Tað fór gjøgnum fleiri býir á veginum til markið harímillum Rotterdam. Kl. 2 komu vit til býin Bentheim, sum liggur innan fyri tað týska markið. Har kom tollvesinið og hugdi gjøgnum kuffertini og annað viðføri hjá okkum. Vit máttu skriva undir pappír, hvaðani vit komu, hvar vit skuldu o.s.fr. Kl. 4 fór tokið av stað víðari gjøgnum Týskland. So skjótt sum vit komu um markið, sóu vit merkini eftir, hvussu illani Týskland var bumbað undir kríggnum. Bremen var heilt illani viðfarin, men Hamburg var ræðuligur at siggja. Har lá al í sorli. Tað einasta, sum var heilt, var búgv yvir Elben ána. Á miðnátt komu vit til Kiel.

Hugni í Keypmannahavn

23. mai um náttina koyrdi vit eftir brúnni yvir Kieler-kanalina og hagani komu vit til Flensburg, sum liggur við danska markið. Har komu vit gjøgnum tollin á sama máta

sum við týska markið. Hagani fóru vit norður gjøgnum Jylland yvir Litlabeltsbrúnni. Til Fyn gjøgnum Odense og víðari frá Fyn við ferguni til Sjælland. Vit koyrdu so víðari fram gjøgnum Roskilde til København. Kl. 9½ vóru vit á banagarðinum. Hagani koyrdu vit í bussi til hotell, har vit skuldu búgva til vit fingur skip til Føroyar. Eg kom at búgva á Hotel Norden. Á hotellinum skuldi eg fáa morgundrekka. Døgurða skuldu allir eta í K.E.U.M. Har skuldu vit eisini fáa ein matpakka við nátturða í. Tað vísti seg at vera mest pálegg. Breyðið var tann minsti parturin. Um kvøldið vóru vit nakrir á eini restaurant – Skandia – og hugdu at, hvussu náttarlívið sá út í Kongens København.

24. mai vóru vit á hotellinum til tað var døgurðatið. Aftaná spjaddust vit runt um býin. Kvøldið fyri høvdu fleiri føroyingar verið niðri í Nyhavnini og tatoverað seg.

25. mai. Sunnudagin vóru vit heima á hotellinum í friði. Tað var allar staðni yvirfyllt av fólki henda dagin.

26. mai – annan hvítusunnudag gekk tað á sama máta. Um kvøldið vóru vit í Tivoli. Har slepst onga

staðni fram at fyri fólki. Alt fólkið helt hvítusunnu í Tivoli.

27. mai var nakað av regni. Tað gjørdi, at tað varð sitið inni næstan allan dagin.

28. mai var mest gingið og malið rundan um hotellid, har sum vit búðu.

29. mai var heldur einki serligur. Um kvøldið vóru vit í Tivoli. Har hittu vit lögtingsmann og formann fyri Fólkaflokkkin, bankastjóran Thorstein Petersen. Hann bjóðaði okkum fyrst eina øl og aftaná til døgurða við sær inni í Tivoli. Um dagin keypti eg mær eitt minni um Kristian tíggjunda. Tað var ein statua av marmor av konginum til hest.

30. mai vóru vit í friði á hotellinum.

31. mai kl. 7½ kom ein bussur á hotellið eftir okkum og koyrdi okkum oman á brúnni, har "Tjaldrið" lá. Kl. 10 fór "Tjaldrið" frá kaiuni á veg til Føroyar. Kl. 12½ passeraðu vit Kronborg, tá var loggið koyrt út. Veðrið var av tí allar besta.

1. juni var veðrið av tí besta. Kl. 7 3/4 steðgaði maskinan knappliga. Hon gekk heit, men hon fór í gongd aftur um eitt korter, so tað sinkaði einki.

2. juni var sjógvurin heldur tvassutur. Fleiri høvdu sjóverk. Á middegi passeraðu vit Shetlands-oyggjarnar, og kósin var so sett beint á Føroyar. Um kvøldið var sjógvurin slætnaður aftur og hýrurin var betur á øllum umborð.

3. juni kl. 6 legði Tjaldrið at kaiuni í Tórshavn. Har var væl av fólki at taka ímóti – harímillum fleiri nólsoyingar. Kl. 5 seinnapartin fóru vit við stórabáti til Nólsoyar og har var ferðin endað hjá okkum fyri hesa ferð.

"Rommel" kom til Havnar eftir okkum, men tá teir skuldu fara út aftur til Nólsoyar, brutu teir krumtapsaksilin, so teir noyddust at lata seg sleipa til Nólsoyar av stórabáti.

Aftur í Keypmannahavn.

Fv. Aksel Tórgarð, beiggi Martin, sum las til prest í Keypmannahavn, Viljálmur Joensen, Johannes Heinesen, Martin Torgarð og Óli Kristian Jacobsen.

Hvalabátarnir hava skotið hesar hvalir frá 17. desember 1946 til 8. apríl 1947:

"Am.1" – 55 bláhvair, 45 finnhvair, 2 spermar
 "Am.2" – 53 bláhvair, 52 finnhvair, 0 spermar
 "Am.3" – 79 bláhvair, 84 finnhvair, 8 spermar
 "Am.4" – 79 bláhvair, 59 finnhvair, 2 spermar
 "Am.5" – 30 bláhvair, 26 finnhvair, 0 spermar
 "Am.6" – 49 bláhvair, 48 finnhvair, 2 spermar
 "Am.7" – 15 bláhvair, 18 finnhvair, 1 spermar
 "Am.8" – 41 bláhvair, 22 finnhvair, 0 spermar
 401 bláhvair, 354 finnhvair, 15 spermar
 Tilsamans 770 hvalir.

Hartil koma 9 hvalir, sum eru slitnaðir frá skipinum av óveðri og soknir ella hornvir í myrkri ella kavaroki. Tilsamans 779 hvalir. Í minsta lagi 80.000 føt.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

18. desember

Minus 6,9 stig og nógvur vindur við kavaroiki av norðri. "Lómur" kom inn at seta fólk av, teir skulu suður til Paamiut at landa, og síðani fara teir til Nuuk at liggja jólini og nýggjár-ið av. Teir skulu eisini skifta fólk. Teir hava gott 85 tons inni.

"Regina C" var inni her og setti onkran av; teir skulu til Nuuk og so á Grand Banka at royna.

Annars siga bátarnir frá smáligum rækjufiskiskapi hesa síðstu vikuna, og sum eg skilji, hava teir verið víða og roynt.

1. jóladagur

-14,5 stig og dýrðarveður. Fiskiskapurin hjá rækjufiskiskapinum hevur verið ógvuliga skiftandi. Summir hava fingið eitt sløð av fiski, meðan aðrir hava latið illa at, men nú er so broytt eitt sindur til tað betra.

Her á vestursíðuni eru "Akamalik", "Markus", "Natarnaq", "Tarsermiut", "Qaqatsiaq", "Steffen C", og "Polar Timjarmiut". "Polar Amaroq" og "Polar Nagtoralik" eru í Eysturgrønlandi. "Nanoq Trawl" og "Ocean Tiger" eru eisini har, teir hava 350 tons inni, men nakað er fiskað vestanfyri, áðrenn teir fóru eysturum. "Markus" skal inn at landa ein av døgnum, og síðani verður farið til Íslands at leggja um til tungolju.

Hjá svartkalvatrolarunum hevur gingið heilt væl. "Polar Princess" hevur roynt heilt norðuri á 75 stigum, har teir royndu á kantinum suður úr Thule, og fiskiskapurin eydnaðist heilt væl, men teir máttu rýma undan ísinum. Hesa seinastu tíðina hava teir roynt vestur úr Nuuk; teir hava í 2½ mánaða fiskað 1.200 tons av svartkalva. Teir vóru inni á Manitoq og Nuuk og settu fólk; tað eru 10 færingar við skipinum á veg til Føroyar við fullari last og eftir trolútgerð. Síðani fara teir til Hirtshals at landa, og eftir árs-skiftið verður farið í

Barentshavið at royna.

"Polar Princess" gjørdi tað ógvuliga gott í Eysturgrønlandi. Teir brendu í tosk, og tað vóru stórir kleppar, sum Baadermaskinurnar ikki kláraðu at skera, so teir skóru heilt nógvið við hond, so har vóru nógvar vaktir brotnar – og lítill svøvnur. Teir vóru eisini undirmannaðir. Teir finga eina ekstra kvotu av toski, og hon varð fiskað eftir stuttari tíð. Árið hjá "Polar Princess" hevur verið av teimum allargestu. Teir kunnu gott kalla seg "Prinsessu", tá teir hava fiskað fyri 130 mill. kr. í 2006. Hjartaliga til lukku frá mær!

27. desember

Stilli inni á, men væl av vindi til havs. "Polar Natarnaq" kom við "Polar Timjarmiut" uppá sleip. Smyrjóljupumpan gekk fyri, sum skilst, og tannhjulini á pumpuni eru illa farin. "Timmurin", sum vit kalla hann, hevur fulla last, og teir skuldu inn at landa í morgun, men komu ikki til kai fyrr enn um 15-tíðina. Teir høvdu ring sleipilíkindi í nátt, tað var stormur, 25 sek/m. Teimum er lovað, at eykalutirnir koma í morgin við Air Greenland.

"Markus" kom inn til Nuuk at landa í dag; teir hava so at siga fulla last – gott 700 tons.

31. desember

Minus 8 stig, men nógvur vindur við kavaælingi. Í nátt var heilt nógvur vindur, hann er N-NV.

Teir á "Timminum" ganga

framvegis og bíða eftir pumpudeilunum. Fríggjadagin var flúgvurin uppi yvir her, men hann slapp ikki niður. Sagt varð, at yvirísing á vønginum var grundin til tað. Tá so flúgvurin kom aftur leyggardagin, var eingin kassi til "Timjarmiut". Lutirnir viga um 200 kg, og tíverri er ikki møguleiki at koyra lutirnar út við kavaskutara. Tað er ikki koyrandi, sum nú er, so eg vænti ikki, at teir fáa nakrar eykalutir fyrr enn 2. januar.

"Natarnaq", "Akamalik" og "Qaqatsiaq" skulu inn at landa í fyrstu viku av 2007, og so gongur søga um, at teir allir 3 skulu til Eysturgrønland at royna. Har hevur ikki verið av tí besta fiskari. Onkrir hava ligið á "Billini" og roynt, og onkrir hava otað seg norður á Dornbankan at royna. Eg hoyrði, at ein hevði fingið 7 tons og ein 17 tons fyri dagin.

"Ocean Tiger" skal inn í Íslandi at landa 2. januar 2007.

Tað verður stuttligt at vera rækja her á vestursíðuni, nú so at siga allur flotin fer eysturum at royna. Her eru so "Timmurin", "Tarsermiut", "Steffen C" og "Polar Naatarnaq" eftir at troyta rækjufeltini.

Rækjukvotan er ásett fyri Vesturgrønland. Hon er uppá 134.000 tons, og av tí skal ES hava tey 4.000 tonsini. ES-kvotan fyri Eysturgrønland er ásett at vera 7.400 tons.

Eg sendi nakrar myndir av veðrinum til seinasta blað, so lesararnir kundu meta um vektina, men

hesar myndirnar komu als ikki við í seinasta blað – bert nakrar myndir av einum troldekki! Men eg kann avdúka, at veðrin vigaði 86 pund!

Frætt er frá "Ocean Tiger", teir skulu vera inni til landingartíð á Hafnafjørðinum 2. januar, teir hava gott 400 tons inni, nakað av veiðini er frá vestursíðuni, restin er úr Eysturgrønlandi.

4. januar

Minus 1 stig og stilli. "Natarnaq" er farin eysurum at royna, teir hava havt eitt rimmar ár í 2006. Martin Jacobsen av Argjum og Dávur Mohr úr Havn eru skiparar. Teir hava fiskað fyri 110 mill. kr. Tillukku við tí!

Tann næstbesti trolarin er "Akamalik", sum hevur fiskað fyri næstan 100 mill. kr., men hartil skal sigast, at teir hava verið á skipasmilju í ein góðan mánaða.

Hinir trolararnir hava eisini gjørt eitt gott ár, og onkur hevur eisini verið á skipasmilju. Teir hava fiskað fyri um 90 mill. kr.

So er tað "Timmurin"; teir hava verið ógvuliga óheldigir í seinastuni. Eykalutirnir komu og vórðu settir saman, alt sá gott út hjá teimum, men so tá teir tørna motorin runt, finna teir útav, at nakað av eini tannhjóls-tonn er farið, so nú bíða teir eftir einum klókum manni úr Noregi. Hann kemur fríggjadagin, so, nær loyst verður aftur, er ilt at gita.

Gott nýggjár!

Fiskimálaráðið

Skeiðlærari til Trygdarmiðstöðina

Trygdarmiðstöðin í Klaksvík søkir eftir fólki at undirvísa í trygd á sjónum at byrja skjótast til ber, men vit bíða fegin eftir tí rætta.

Starvsinnihald:

- Undirvísa í trygd á sjónum. Undirvísingin fevnir um bæði ástøðiliga frálæru og venjingar í at nýta bjargingar - og eldsslökkkiúngerð v.m.
- Vera við til at menna og gera frálæru tilfar í samsvar við altjóða krøv og tørvin hjá vinnuni.
- Vera við til vanligt víðlíkahaldsarbeiði á venjingarstöðini og aðrar fyrifallandi uppgávur.

Førleikakrøv:

Umsøkjari skal hava

- lokið prógv sum navigatørur ella sum maskinmeistari við 3 ára útbúgving, ella hava drúgvur starvsroyndir við neyðugari eftirútbúgving innan trygd umborð á skipum, boripallum ella flogferðslu, ið kunnu javnsetast við tað
- fyrimunur er, um tann, ið søkir starvið, hevur undirvísingarroyndir frá t.d. sjóvinnu - ella frálæruvinnuni
- kavaraþrógv ella aldur og heilsu til at taka prógv sum kavari
- góð evni at samskipa á føroyskum, norðurlenskum og enskum máli
- góðan førleika at arbeiða sjálvstøðugt og góð samstarvsevni.

Tann, ið settur verður, skal vera til reiðar at taka ymiskar útbúgvingar og eftirútbúgvingar, sum eru viðkomandi fyri starvið.

Setanarviðurskifti:

Starvið verður lønt sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og avvarðandi yrkisfelag.

Setanarækið fevnir um Fiskimálaráðið og stovnar undir tí, umframt hini stjórnarráðini.

Tænastustaðurin er í lútuni Trygdarmiðstöðin í Klaksvík.

Tann, ið settur verður, má kunna tola broytingar í virkisøkinum, og at økið verður umskipað til eisini at fevna um aðrar uppgávur í Fiskimálaráðnum.

Umsóknir:

Umsóknarfreistin er 19. januar 2007 kl 16.00. Umsóknir við upplýsingum um útbúgving, royndir og møgulig viðmæli skulu sendast til:

Fiskimálaráðið

Postsmoga 347

110 Tórshavn

att: Trygdarmiðstöðin/skeiðlærari

Nærri upplýsingar um starvið fáast við at venda sær til Marius Magnusson, leiðara á Trygdarmiðstöðini, á telefon 455882 ella umvegis teldupost; marius@seasafe.fo.

Lýsingin sæst eisini á www.fisk.fo

Fiskamarknaðurin selt fyri 100 mió. meira

Í 2006 hava bátar og skip selt fyri kr. 643 mill fyri 43.718 tons. Hetta gevur ein miðal prís uppá kr. 14,72.

Til samanberingar varð selt fyri kr. 540 mill í 2005. Hetta var fyri 45.691 tons,

og miðalprísurin var kr. 11,83. Príshækkingin hevur verið um 24%.

Tað hava verið 14.611 avreiðingar, sum hava verið seldar ígjøgnum Fiskamarknaðin.

Meðal prísurin fyri 2006 hevur verið umleið:

Toskur 1. 24,50
Toskur 2. 24,10
Toskur 3. 20,70
Toskur 4. 16,75
Toskur 5. 11,55

Hysa 1. 14,40
Hysa 2. 13,30
Hysa 3. 11,60
Hysa 4. 8,60

AGN

sild
saury
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Felagsformansvalið í Fiskimannafelagnum

Atkvøðuseðlarnir til formansvalið í Fiskimannafelagnum eru sendir út til tey, sum hava atkvøðurætt.

Hesi eru tey, sum hava goldið limagjald og/ella, sum eru mynstraði eftir sáttmálanum millum Føroya Fiskimannafelag og Føroya Reiðarafelag í 2005 og/ella 2006.

Afturat hesum eru tey, sum hava goldið limagjald til Sjómannadeild FFs somu ár.

Um tað hendir seg, at fiskimaður ella sjómaður við valrætti ikki hevur fingið atkvøðuseðil, eigur viðkomandi at siga felagsskrivstovuni frá, og sendir hon so atkvøðuseðil.

Atkvøðuseðlarnir skulu vera grannskoðara felagsins í hendi í seinasta lagi 30. januar.

Føroya Fiskimannafelag

Tlf.: 31 15 69 · Fax: 31 87 69
T-post: fo-fisk@post.olivant.fo

Tíðindaskriv:

Grindir

NÁTTÚRUGRIPASAVNIÐ sendur hervið listan yvir teir hvalir, ið hava lagt beinini í 2006.

Dagur	Hvalvág	Hvalir	Skinnatal	Slag
20. februar	Gøta	29	264	grindahvalur
20. februar	Gøta	8		hvesingar
20. februar	Hvalvík	1		hvítskjórutir springarar
20. februar	Klaksvík	24	258	grindahvalur
22. februar	Hvalvík	1	10	grindahvalur
4. apríl	Gøta	138	1259	grindahvalur
24. juni	Hvalba	64	287 ½	grindahvalur
22. juli	Trongisvágur	6		hvítskjórutir springarar
7. august	Gøta	131	951	grindahvalur
7. august	Gøta	9		hvesingar
8. august	Klaksvík	327		hvítskjórutir springarar
14. august	Hvalba	27		hvítskjórutir springarar
18. august	Hvalba	64	269	grindahvalur
24. august	Hvalba	3		hvítskjórutir springarar
26. august	Hvalba	223		hvítskjórutir springarar
28. august	Hvannasund	37	246	grindahvalur
6. september	Hvalba	51	279	grindahvalur
6. september	Leynar	141	1200	grindahvalur
13. september	Tórshavn	176	1591	grindahvalur
13. september	Tórshavn	1		hvítskjórutir springarar
29. september	Fuglafjørður	29		hvítskjórutir springarar
1. november	Klaksvík	1		nisa

Tilsamans 11 grindir við 856 grindahvalum upp á 6.614 ½ skinn ella 330 gyllin og 14 ½ skinn
Tilsamans 8 grindir við 617 hvítskjórutum springarum
Tilsamans 2 grindir við 17 hvesingum
Tilsamans 1 grind við 1 nísu

Fiskimenn eiga at nýta møguleikan at atkvøða

Sum øllum fiskimonnum kunnugt, er felagsformansval í Fiskimannafelagnum í hesum døgum.

Hetta gevur limum felagsins møguleika fyri beinleiðis at hava ávirkan á, hvussu felagið skal verða ríkið komandi trý

árin. Tað eru trýggir møguleikar, og tað er rættiliga greitt komið fram, hvat hesir møguleikar innibera.

Hesar reglur skulu bert vera ein áheitan á fiskimenn um at nýta møguleikan at atkvøða. Uttan

mun til úrslitið, vil ein stór valluttøka vísa, at tað er áhugi fyri felagnum millum fiskimenn.

Allir fiski- og sjómenn við valrætti hava fingið atkvøðuseðil. Skuldi onkur av eini ella aðrari orsök ikki havt fingið hann, eig-

ur hann at venda sær til felagið, sum greitt er frá í lýsing aðra staðni í blaðnum.

Avgerandi er, at atkvøðuseðilin er komin grannskoðara felagsins í hendi 30. januar, tí talt verður upp tann 31.

Tíðindaskriv:

Nýggj lestrarbók

Í jólavíkuni kom út nýggja lestrarbókin "Trúarorðið" frá Heimamissionsforlagnum. Lestrarnir eru prædikur, sum Flemming Frøkjær-Jensen, prestur, hevur skrivað.

Flemming Frøkjær-Jensen helt hesar prædikur kirkjuárið 1976/77 í kirkjuni á oynni Fur í Limfjørðinum. Tær eru til fyrru tekstarað í kirkjuárinum, og eru týddir yvir eitt ávíst tíðarskeið.

Tað er Gunnar Reynslág av Argjum, ið hevur týtt.

Hann sigur soleiðis í fororðinum:

Áhugan fyri lestrum fekk eg í heiminum hjá verforeldrum mínum. Har varð lestur lisin hvønn sunnu- og halgimorgun. Hetta gav íblástur at kanna, hvat var av lestrarbókum. Tá eg so

seinni gjørdist deknur við Argja kirkju, hugsaði eg nógv um at fáa onkrar lestrar aftrat tí annars góða, um ikki so nógv, tilfari, sum var. Okkurt hissini varð umsett og lisið til onkra gudstænastu.

So aftaná at hava verið deknur við Argja kirkju í nógv ár, kendi eg av álvara tørva at fáa til vega nýggjar lestrar at skifta við, so fjølbroytni eisini kom í.

Tað byrjaði í 1999 við einstøkum umsetingum, sum eg brúkti einstakar ferðir og nakað eftir heitti og stuðlaði Johannes Mortensen,

trúboðari, mær til at umseta alla lestrarbókina hjá Flemming Frøkjær-Jensen. Tað álit takki eg honum fyri, og eisini takki eg Heimamissionsforlagnum, sum heitti á meg um at fremja hetta

arbeiði við tí endamáli at geva út hesa lestrarbók.

Lestrabókin er at fáa í handlum um landið og á Heimamissionsforlagnum í Nesvík. Bókin kostar 399 krónur.

Tíðindaskriv:

Eftirlønin hækkar

Stýrið fyri Arbeiðsmarknaðareftirlønargrunnin hevur á fundi 04/01 2007 samtykt at hækka eftirlønina úr grunninum við umleið 52% frá 1. feb 2007 sammett við januar 2007, soleiðis at eftirlønin verður 1.860 kr um mánaðin. Ásetingin er galdandi fyri restina av 2007 og alt árið verður eftirlønin samanlagt 21.685 kr. Øll, sum hava fylt 67 ár, fáa eftirløn úr grunninum.

Stýrið ásetti tann 27/09 2006 nýggja eftirløn til 1.225 kr til hvønn mót-takara um mánaðin, men av tí, at lögtingslóg nr 129 frá 28/12 2006 hækka inngjald-ið í grunnin og tekur burtur tíðarfreistina um áseting áðrenn 1. okto-ber, er eftirlønin fyri 2007 ásett av nýggjum.

Løgtingslógin um eftirlønargrunnin er frá 1991, men hon er broytt nakrar ferðir.

Lønsmóttakarar og ar-beiðsgevarar hava síð-an 1. januar 1992 gold-ið í grunnin. Lønsmót-

takarar og arbeiðsgev-arar rinda ein prosent-part av ávikavíst a-inn-tøkuni og útgoldnu lønini, so hvørt lønin verður útgoldin. Frá 1. januar 2007 rinda løn-móttakarar og arbeiðs-gevarar hvør 1,5% av lønini og frá 1. januar 2008 hvør 1,75% av lønini.

Eftirlønarveitingin er ásett soleiðis, at grunn-urin sleppur undan at lækka hana seinni, og í staðin fyri hevur møgu-leika fyri at lata eina vaksandi upphædd, sum í minsta lagi veks-

ur líka nógv sum infla-tiónin.

Reglurnar um útgjald úr grunninum eru ásett-ar í lögtingslóg nr 39 frá 07/05 1991, sum seinast broytt við lög-tingslóg nr 87 frá 20/12 2004 og í kunngerð nr 44 frá 09/05 1997. Eftir hesum reglum er tað Toll- og Skattstovan, sum stendur fyri út-gjaldinum, og hvønn mánað setur veitingina á konto hjá hvørjum eftirlønarmóttakara í sparikassa, banka ella postgiro.

Fiskimenn kunnu rokna við felagnum

Í orðaskiftinum í sam-bandi við formansvalið í felagnum er komin fram tann pástandur, at fiski-menn ikki skulu kunna rokna við felagnum, tá brúk er fyri tí. Hetta er sjálvsagt ikki so.

M.a. verður givin tann fatan, at tað er høvuðs-reglan, at fiskimenn ikki verða avroknaðir til tíð-ina.

Vit hava júst lagt fram hagtøl, sum vísa, at hetta er skeivt. Í allarfestu før-um røkka innsendu av-rokningarnar heilt inn í desember mánað fyri ís-fiskamenn í teirri upp-gerð, sum vit gjørdur til landsfundin.

Langfaraskipini gera longri túrar, men tað ligg-ur neyvan nakar túrur niðurfyri.

Sjálvsagt kemur tað fyri, at avrokningar ikki koma til tíðina. Hetta kann eis-ini henda, tá eitt reiðarí fullkomiliga steðgar upp, t.d. av fíggarligum orsök-um. Men kemur avrokning ikki, verða altíð stig tikin at fáa hetta í rættlag við at rykkja reiðaran. Er skipið steðgað upp, leggja vit hýruna út til manningina fyri at styttla um bíðitíðina eftir ágóða-num, og er hetta ofta komið væl við hjá fiski-monnum.

Annars skal sigast, at eingin verður uppsagdur

fyri at hava vent sær til FF, tí vit uppgæva eingi nøvn fyri reiðaranum.

Víst fáa

fiskimenn hjálp!

Eitt øki, har nógvir fiski-menn hava brúk fyri hjálp, er tryggingarviður-skifti.

Her kann vísast á, at ein stórir partur av okkara advokatrokning fór júst til at hjálpa monnum í tryggingarmálum.

Árliga fáa vit eitt fyra-sifrað tal, t.v.s. onkustaðni omanfyri 1.000, av fyr-spurningum frá fiskimonnum, sum venda sær til okkara um alt møguligt millum himmal og jørð. Í allarfestu førum verða hesi mál avgreidd av skrivstovuni við sínum royndu og dugnaligu starvsfólki.

Við tryggingarmálum er tað ofta avlamisstigið, sum menn eru misnøgdir við. Tá meta vit tað vera rættast, at fiskimaðurin tosar beinleiðis við sak-fóran, so hesin frá við-komandi sjálvum kann fáa eina meting av støð-uni fyri víðari viðgerðini hjá advokatinum. Tað er eingin, sum yvirfyri okk-um hevur tikið sær tykni av tí.

Eitt annað øki er viður-skifti móttvegis tí al-menna, og hetta er tað strævnasta av øllum økj-

um, sum tað eisini er greitt væl og virðiliga frá í okkara ársfrágreiðing. Her ræður um at halda tær, og ikki at lata "almennu Føroyar" sleppa at fara við fara við fiskimonnum, sum teir vilja.

norden

Tiltøk í januar 2007

Føroysk grafikframsýning
er í húsinum til 31.01.07

Fríggjadagur 5.	Barnadansur v/Dansifelagnum í Havn (FO)	kl. 20.00
Sunnudagur 7.	Nýggjárskonsertin 2007 (FO) v/Føroya Symfoniorkestrur Kostn. kr. 250,- íroknað vín og kransakøka	kl. 19.30
Hósdagur 11.	Listaframsýningin "Einsýna list" – Unique Art Listaverkini eru eftir: Edward Fuglø, Sigrun Gunnarsdóttir, Astri Luihn, Torbjørn Olsen, Eyðun av Reyni, Ingálvur av Reyni. Framsýningin er í Hafnarborg, Ísland til og við 4. februar 2007.	kl. 17.00
Fríggjadagur 12.	Barnadansur v/Dansifelagnum í Havn (FO)	kl. 20.00
Sunnudagur 14.	Konsert við Yggdrasil & Rasmus Lyberth	kl. 19.30
Mánadagur 15.	Mentanarvirðisløn Landsins, heiðurslønir verða latnar	kl. 19.00
Fríggjadagur 19.	Barnadansur v/Dansifelagnum í Havn (FO)	kl. 20.00
Sunnudagur 21.	Grafisk framsýning, síðsti dagur (FO)	
Sunnudagur 21.	Tóroddur Poulsen lesur úr egnum verkum	kl. 16.00
Fríggjadagur 26.	Barnadansur v/Dansifelagnum í Havn (FO)	kl. 20.00

Nærri kunning um tiltøkini á okkara heimasíðu: www.nlh.fo
Broytingar kunnu koma fyri.

NORÐURLANDAHÚSIÐ Í FØROYUM
Norðurlandahúsið er opið gerandisdagar kl. 10.00-18.00 og
sunnudagar kl. 14.00-18.00.
Telefon nr. 351 351 · Telefax nr. 315 350
www.nlh.fo · e-mail: nlh@nlh.fo

Vit hava útgerðina

- Flóttitrol
- Snurpunótir
- Botntrol
- Aliútgerð
- Rækjutrol
- Annað

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Innlendismálaráðið

Stuðul av játtanini til umhvørvisverndartiltøk

Innlendismálaráðið umsitur eina játtan, hvørs endamál er at stuðla tiltøkum

- sum menna vitanina um umhvørvið og/ella náttúruna
- sum virka dálkingarfyribygjandi og/ella -avmarkandi
- sum verja landsløg, djóra- og/ella plantusløg
- sum kunna almenningin um umhvørvis- og/ella náttúruviðurskipti

Umsóknarblað, kunning og reglugerð fæst á www.imr.fo ella við at venda sær til Innlendismálaráðið.

Umsóknarfreistin er 1. februar 2007.

TANN FÖROYSKA FISKIDAGASKIPANIN: NAKRAR EYGLEIÐINGAR

Ein ritgerð aftan á vitjan í Íslandi og Føroyum
JULI-AUGUST 2006

Vit prenta 2. partin av forvitnisligu frágreiðingini hjá Menakhem Ben Yami frá hansara ferð í Føroyum síðsta summer, tá hann var ráðgevi hjá fiskiveiðufeløgnum í samband við ásetanina av fiskidøgum fyri inniverandi fiskiár. Tað áhugaverda er, at her er talan um ein, sum sær støðuna út frá sjónarmiðinum hjá fiskimonnum, og hansara sjónarmið samsvara væl við teimum hjá okkara egnu fiskimonnum.

Menakhem Ben-Yami.

Atfinningar móti ráðandi skipan við stovnsrøkt Tey seinnu árinu eru atfinningarnar móti vesturheimsins uppfatan av stovnsrøkt vorðnar alsamt fleiri og meira fasthaldandi. Hesar atfinningar koma frá ídnað og vísind og framstandandi akademiskum stovnum. Atfinningarnar kunnu býttast upp í tveir partar: Ónøktandi vísindi og skeivar og skaðiligar reglur fyri stovnsrøkt.

Í 2003 setti tað viðurkenda British Royal Society fram atfinning móti verandi stovnsrøktarskipan hjá ICES. Atfinningin vísti á, at tilmælini TAC (mest loyvda veiði), og kvotur, sum eru bygdar á støddarmeting av fiskastovnum, "fara altíð at vera óvissar av tí, at tær av náttúrligum grundum eru ógvuliga svingandi, orsakað av einari mongd av ymsum fortreytum, herundir intensitetur í troyting av tilfeinginum", og tær áttu at verði skiftar út við aðrar hættir til stýring av veiðuni. Royal Society kom til hesa niðurstøðu: "Tað er altumráðandi, at hendan óvissa er týðiliga tikið við í fiskiveiðustýring og undirliggjandi modellum." Í Íslandi segði Örn Pálsson frá landsfelagnum fyri eigarar av smábátum, at hóast tann vísindaliga ráðgevingin tey seinastu 15 árinu hevur verið fylgd meir ella minni neyvt í landsins kvotubaseraðu skipan, so eru toskakvoturnar nú lægri enn nakrantíð fyrr, og enn fleiri niðurskurðir kunnu væntast (Bates, 2006).

Og vissuliga, um somu tíð gav Havranssóknarstovnurin í Íslandi út eina frágreiðing um toskaveið-

una, sum í lötuni sleppur at veiða 25% av stovninum. Havranssóknarstovnurin ráddi til, at hægst loyvda veiðan eftir toski yvir tey komandi fyra árinu átti at verðið minkað munandi fyri at byggja upp gýtingarstovnin, og at veiðan skuldi skerast niður í 22% av stovninum. Sambært stjóra Havranssóknarstovnsins, Jóhann Sigurjónsson, benda modellini hjá Havranssóknarstovninum á eina minking av veiðini til 16% av toskastovninum, sum hann sigur fer at fáa gýtingarstovnin upp aftur á ynskiligt stig t.e. 300.000 til 400.000 tons. Hann gav lítlum gýtingarstovni skuldina fyri nøkur ár við vánaligari tilgongd (Inter-Seafood.com). **Legg til merkis:** Bæði royndir frá fyrr og tað øvugta lutfallið millum gýtingarstovn og tilgongd nevnd omanfyri og lýst meira gjølla niðanfyri, seta álvarligt spurnartekin við politikk-in hjá Havranssóknarstovninum.

Eisini skotska fiskimannasamtakið Scottish Fishermen's Federation (SFF) og tað eingilska English National Federation of Fishermen's Organisations vilja vera við, at Toska Endurbyggingarætlanin hjá ES, sett í verk í februar 2004, er miseyðnað. Setningarnir eru ikki náddir, og verndarpolitikkurin hjá ES er ferð eftir ferð miseyðnaður, soleiðis at øll fiskiveiðustýringin er komin út í eina kreppu (Fishing News .co.uk). Líknandi harmaljóð hoyrast av europeiska meginlandinum, haðani sterkar atfinningar nýliga eru komnar frá tí nationalu fiskivinnuneyvndini í Fraklandi, Comité National des Pêches et des Élevages Marins (CNPMM).

Í seinastuni hava Scottish Seafood Processors' Federation, Fishermen's Association Ltd (FAL) og Save Britain's Fish (SBF) heitt á Bretland um at endurreisa nationala eftirlitið við landsins fiskatilfeingi við at fara burtur úr felags fiskivinnu politikkinum hjá ES.

Robert T. Lackey frá amerikanska umhvørvisstovninum USEPA (United States Environmental Protection Agency), ein høgt virður vísindamaður, ið ikki er tengdur at tí almennu fiskifrøðini og fiskivinnustýringini, vísti á eina aðra síðu av trupulleikanum: "Stórir partur av teirri tøku vísindini er lögð fram av almennum stovnum, handilsligum áhugamálum, almennum og privatum felagsskapum, so væl sum almennum og privatum áhugamálum og bólkum ið arbeiða fyri seráhugamálum. Hvør einstakur av hesum pørtum kann hava sín serliga áhuga í, hvussu orðaskiftið tekur skap og vil ofta tala fyri 'vísindum', ið stuðla upp undir ta støðu, viðkomandi vil hava."

Tað er neyðugt at viðurkenna ta sannroynd, at fiskiveiðustýring kann ikki beinleiðis stýra fiskastovnum ella teirra umhvørvi; hon kann einans stýra fólki. Kortini komu teir amerikansku fólkalívsfrøðingarnir William Ward og Priscilla Weeks fram til, at fiskifrøðingar eru ikki lærdir at handfara teir sosialu, mentanarligu og búskaparligu trupulleikarnar hjá fólki. Harafturat er nógv av teirra arbeiðshátti bygt upp, ikki einans av vísindaligari greining av empiriskt grundfestum sannroyndum, men eisini av hugtøkum og viðtøkum arvað frá somu skipan, teir eru vorðnir partar av. Tí trúgva teir upp á meira og meira av tí sama, meðan teir standa ímóti øðrum hugsanum og nýggjum hugskotum. Teir flyta sínar niðurstøður heldur frá modellum og ástøðum enn frá veruligari granskning og vitan hjá fiskimonnum. Teirra samband við vinnuna og fiskimenn er avmarkað, og teirra vitan og uppfatanir koma í høvuðsheitum frá teimum royndu og eldru í skipanini. Tó meta teir seg

sjálvar sum leiðarar yvir fiskastovnunum, uttan hvørjar – samsvarandi ástøðið um 'sorgarleik almenningsins' (The Tragedy of the Commons) – fiskimenn mugu kappast hvør móti øðrum inntil teirra fiskatilfeingi er fullkomiliga oytt.

"Teir gera brúk av hagfrøðisligum modellum og avoldaðum eygleiðingar skipanum. Egnar stakroyndir minka alsamt um bæði sambandið við veiðifólk og fatanina av, hvat veruliga hendir á fiskileiðunum". Tey ið reglura og leggja tær politisku linjurnar, hvørs skrivstovur standa uppi á landi, hava enn minni samband við fiskari, og hugsanin um at deila og geva vald til tey, ið brúka tilfeingið, liggur ikki í teirra hugsunarhátti (Ward og Weeks, 1994).

Meðan greiningin hjá Ward og Weeks er ov generaliserandi, tá talan er um teir einstøku fiskifrøðingarnar, so lýsir hon uttan iva væl 'skipanina'. Og, við tað at allar umfatandi skipanir líða av stirvni, so tekur tað tíð hjá teimum at broyta kós, sjálvt tá einstaklingar eru komnir til ta fatan, at broyting er neyðug.

Hetta vóru bert nøkur fá dømi fyri at vísa á, at tað verður funnist harðliga at núverandi skipan av stovnsmetingum og fiskivinnustýring og hennara arbeiðshátti, og at hennara undirliggjandi vísindi líða av mongum brekum (sí niðanfyri: 'So hví eru vísindini ónøktandi?').

Nakrar eygleiðingar viðvíkjandi fiskivistfrøðini á tí føroyska landgrunninum Læt meg innleiða hendan partin við nøkrum definitionum. Fiskivistfrøði snýr seg um veksling av tilfari og orku innan og millum vistfrøðiskipanir í havinum. Tað er ein ógvuliga samansett og lítið neyv vísindagrein.

Fiskivistfrøði er ein vistfrøðiskipan í havinum, har fiskimenn, fiskur og umhvørvi mótast og hvør á sín hátt ávirkar fortreytirnar. Veiða er tann gongdin, har fiskimenn troyta fiskastovnar innan fiski- og vistfrøðiligar skipanir. Nevndu triggir partar eru knýttir saman í øllum fiskiskapi, og ávirkað av

gongd og sveiggjum frá ytri fortreytum. Hesir eru mentanir hjá fólki, marknaðir, tøkni- og logistikur, so væl sum dálking av mannaávum og oyðing av búkjum hjá fiski øðrumegin, og fiskari-óheftum náttúrligum, biotiskum (havandi at gera við livandi verur) og abiotiskum (havandi at gera við alisligar og evnarfrøðiligar tættir ávirkanir vistfrøðina og aðrar tættir tengdar at planetariskum og sólarligum kreftum) hinumegin.

Soleiðis kann ein og hvør ytri táttur ávirka gýting, tilgongd, fiskarørslur og fiskaferðing, lutfall millum aldur og stødd, konditionsfaktor (tað er, hvussu væl fyri tann einstaki fiskurin er), so væl sum fiskamongd, og hvussu tøkur og veiðiførur fiskurin er. Samstundis ávirkar fiskiskapur vistfrøðiskipanina upp á fleiri mátar, við at massívt taka bæði ránsdjór og ránsmál burtur úr sjónum. Vísindini eru framvegis ókunnig ella lítið vitandi um nógv av omanfyri nevnda, og neyðugt er, at hetta verður studerað og met.

Í lötuni bergtekur stýring av vistfrøðiskipan alsamt fleiri fólk, og hetta hevur latið upp eitt vindheyga fyri realistiskari áskoðan á fiskastovnar og troytingina av teimum sum tvær síður av somu sök í vistfrøðiskipanini. Tað vistfrøðiliga hugtakið varð víðtikið av Heims-toppfundinum um Burðardyggja Menning í Johannesburg í 2002, har málið fyri at fra hetta hugtak út í lívið varð sett til 2010. Tíverri hava prátið og skrivegin um hetta evni í høvuðsheitum snúð seg um negativ árin av fiskiskapi á umhvørvið, heldur enn um ta samansettu heildina av tættum og teirra samspæli.

Sjóki og gróður Norðuratlantiski havstreymurin, sum setir norður eftir, umboðar við sínari avleiddu ringrás klokkuvegin kring Føroyar teir høvuðstættir, ið ávirka ta føroysku fiskivistfrøðiliga skipanina. Ein annar týðandi táttur má vera tann Eystur Íslendski streymurin. Á størri dýpi mótast streymarnir frá Atlants havinum og Norska Hav-

inum. Intensiteturin í tí norðuratlantiska streyminum, sum hann fer fram við Føroyum, hevur verið skiftandi: hann minkaði seint í 1980-unum, tá gróðurførleikin í tí føroyska havumhvørvinum var ógvuliga lágur, og hækkaði aftur í 1990-unum. Hesi skifti, niður og upp, í framleiðsluførinum hjá sjóðkinum hevur sæst aftur í støddum á fiskastovnum, landingum og fiskavøkstri. Í vistfrøðiskipanini á tí føroyska landgrunninum er sambandið ógvuliga týðiligt millum gróður (frumframleiðsla av bakterium og æti) og árinuð av hesum á tey hægstu stigini í føðiketuni, so sum ránsfiskar og sjófuglar, við øllum millumstigum (Gaard, E. et al. 2001).

Sveiggj

Data frá ICES yvir landingar av toski og tilgongd vísa næstan reglulig sveiggj upp á 8-11 ár. Hýsustovnurin sveiggjar eisini rættiliga greitt, tó minni regluliga. Landingarnar av upsa tykjast sveiggja í einum hálvum cirkulerum mynstri við dalum, ið vísa seg við 15-16 ára millumbilum (sí Mynd 4.4.4.1). Seinastu 10 árinu hevur Fiskirannsóknarstovan sæð sveiggj tengd at umhvørvisligum fortreytum og einari sera skiftandi náttúrligari deydilgheit. Sum er tykist ringrásin hjá upsamum at liggja á sínum tindi, og hann blómar vissuliga upp í trolveiðuni, sum aftur kann falla saman við lágari tilgongd hjá hesum fiskaslag.

Fiskirannsóknarstovan legði fram ein frálíkan bóklíng, sum skjalprógvar 100 ára (1903-2003) veiði av teimum vinnuligum fiskasløgnum, sum roynt hevur verið eftir kring Føroyar, og her síggja vit tey meira ella minni regluliga sveiggini (í Jákupsstovu og Andreassen, 2004). Um vit til dømis hyggja at upp- og niðurgongdunum í landingum av toski undir hesum 100-ára skeiði, tykist tað meir sum regl- enn undantakið, at aftan á tær nærum met-høgu landingarnar í 2000-2003 og árunum beint undan, átti veiðan í 2005-2006 eisini at fjara, fyri síðani aftur at hækka aftan á, at hon hevur nátt botnin.

Hesi data skuldu eisini verðið brúkt til at mæta sveiggjunum í veiðini eftir teimum ymisku fiskaslögunum. Hetta skuldi verið til hjálps fyrri fatanina av teirra sínámillum leiklutum í vistfrøðiskipanini og teirra sínámillum viðurskifti, sum tað at fiskur er kannibalur og kappast eisini um somu føði. Til dømis vísir góð uppsaveiði seg ofta at falla saman við minni góðari toskaveiði, sambært royndir hjá fiskimonnum yvir mong ár. Henda fatan finnur stuðul í hagtølum Fiskirannsóknarstovunnar (í Jákupstovu og Andreassen, 2004).

Eingin ivi er um at sveiggj í ringrásum og ringrás-líknandi mynstrum, so væl sum óreglulig umskifti í fiskastovnum, eru fyrri tað mesta úrslitið av vistfrøðiligum tættum, bæði abiotiskum og biotiskum, sum – treytað av tí einstaka førinum – kunnu ella kunnu ikki verða styrktir av veiðitrýsti.

Framleiðsluføri og frumframleiðsla Sambært ICES kann gróðurin í tí føroysku vistfrøðiskipanini vera skiftandi upp til 5-falt, hvat ið hevur stóra ávirkan á fiskastovnnar. ICES vil vera við, at víðkað tíðarskeið við lágari framleiðslu í vistfrøðiskipanini kann gera tað neyðugt at endurskoða skipanina við fiskidøgum.

Framleiðsluførið í vistfrøðiskipanini á tí føroyska landgrunninum hevur víst seg at hava altavgerandi týðning fyrri toskastovnin (Steingrund og Gaard, 2005). Støddin á gýtingarstovninum er fyrri ein stóran part treytað av tilgongdini, sum aftur fyrri ein stóran part er treytað av gróðrarlíkindunum í vistfrøðiskipanini á landgrunninum. Indexið fyrri gróðurin var lágt í 2002, 2003 og 2005, oman fyrri miðal í 2004 og eftir øllum at døma umleið miðal í 2006 (ikki endalig meting). Sambært hetta mugu gróðrarlíkindini batna munandi í 2006-2007 fyrri at toskastovnurin skal endurreisast.

Eitt avgjørt positivt samband er millum gróður og hvussu nógv føði er tøk í vistfrøðiskipanini og tilgongd og fiskavøkstur. Jón Kristjánsson førir fram, at fiskavøkstur og tilgongd hava svingað regluliga í sínámillum mótsettari kurvu gjøgnum alt tað tíðarskeið, har data eru tøk og staðfesta, at góð gróðrarlíkindi fra til góða tilgongd og øvugt. Eisini eru tíðarskeið við høgari deydilgheit, tá vøksturin

er vánaligur og øvugt; í tíðarskeiðum við góðum vøkstri er tann samlaða deydilgheitin lág. Hann vil vera við, at meginparturin av deydilgheitini stendst av natúrligum orsökum, so sum hungur, tí fiskurin fær ov lítið at eta. Tá vøksturin er góður, er deydilgheitin lág fyrri allar árgangir; tí M er lágt og F er umleið tað sama fyrri fisk í øllum aldri oman fyrri 3-4 ár.

Tó er sambandið millum framleiðsluføri og tilgongd í fiskastovnum og fiskavøkstur á ongan hátt einfalt, tí viðurskiftini eru eisini tengd at øðrum umhvørvisligum tættum, so sum tann ráðandi ella ávísar tíðir galdandi hiti í sjónum, ið ávirkar ymiskar verur og fiskasløg á ymiskan hátt. Spurningurin er eisini, hvørt tað rætta slagði av føði er tøkt rætta tíð, serliga fyrri yngul og seinni stig í menningini av teimum.

Tøk føði og ávirkan á veiðiføri ICES minnir á ta sannroynd, at í húkaveiði er veiðiførið tengt at nøgdini av føði til taks í vistfrøðiskipanini. Tess meira føði er tøk, tess betri er fiskavøksturin, og tess lægri er veiðiførið, tí við nógvvari føði frá náttúrunnar hond hevur fiskurin nóg mikið at eta og bítur tiskil minni sannlíkt í húk. Soleiðis skal lág framleiðsla í vistfrøðiskipanini, tá fiskanøgðin minkar, kunna geva hægri veiðiføri fyrri línu av tí, at svangur toskur skuldi verið skjótur at taka húk. Hjá eldri hýsu (4. og 5. árgangur) er á sama hátt sum hjá toski, tá lítið av føði er til, meðan einki slíkt samband tykist vera, tá talan er um yngri hýsu. Á ein ella annan hátt viðgongur ICES nú, at tættir í náttúruni (framleiðsla) kunnu ávirka veiðiførið meira enn veiðitøknin.

Svartkjaftur er eitt fiskaslag, sum upsi etur. Ein partur av upsastovninum heldur til langtuttan fyrri landgrunnin, sannlíkt í jagstran eftir svartkjafti. Svartkjaftaveiðan ávirkar soleiðis eisini upsan við, at svartkjaftur verður tikin burtur, meðan hjáveiða av upsa í svartkjaftaveiðuni í føroyskum sjóøki kann vera munandi.

Kapping um føðina (toskur & hýsa) Kapping um føði millum fiskar kann standast á ymiskum lívsstigum. Tvey fiskasløg kunnu kappast um føði, har eitt teirra er á vaksnum stigi, meðan hitt er yngul, o.s.fr.

Sambært Rountree kapp-

ast atlantiskur toskur og hýsa ofta um skeljadjór, ið liva á havbotninum. Tann mest vanligi føðin hjá toski 21-90 cm og hjá hýsu 21-80 cm er: Amphipoda, Gommridea, Polychaeta, ymisk sløg av rækju, krabbar og tviskeljadjór. Lodna og nebbasild eru sera týðningarmiklir partar av havsføðinetinum í Norðuratlantshavi og verða roknað millum fremstu føði, sum bæði toskur og hýsa kappast um.

Tey seinnu árinu hevur verið stór menning av havtaskuveiðuni á landgrunninum. Hetta bendir á, at her finnast munandi nøgdir av hesum fiskaslag. Havtaskan er ein rovfiskur, ið heldur til á havbotninum og etur nærum burturav fisk. Hon kann taka ungfisk av teimum vinnuliga fiskaslögunum, so sum tosk og hýsu, hóast hennara leiklutur eisini kann vera tann hjá einum "lúkara", ið etur av teimum veiku og sjúku.

Nakrar frágreiðingar um hvussu fiskivistfrøðiligar skipanir virka Tvær FAO ritgerðir, onnur eftir Leonid Klyashtorin (2002), hin eftir Gary Sharp (2003), hava lýst ta altavgerandi ávirkanina av planetariskum, klimatiskum og oceaniskum gongdum og sveiggjum á fiskastovnar gjøgnum alla mannasøguna og longur. Fiskasløg við smølum mörkum fyrri hvørjum umhvørvi tey vilja liva í, tá talan er um hita og/ella saltinnihald í sjónum, eru ávirkað av "tindum og dalum" ið seinka ella skunda undir gýting og kleking, og flyta gýtingarleiðir og gróður. Yvirlivisi hjá larvum og ungfiski er heft av havfrøðiligum umstøðum, tøkari føði undir rættari tíð á røttum stað kappingina um føðina. Stór og enntá dramatisk sveiggj í mongdini av summum fiskaslögum, so sum t.d. sild, sardinur og ansjós, eins væl og summi botnfiskasløg. Her hava verið stórar stovnsbroytingar, sum ikki kunnu hava staðist av fiskiveiðu.

Havgranskingarstovnurin og Bjerknes Miðstöðin fyrri Veðurlagsgransking í Bergen lögdu fram eina áhugaverda frágreiðing, ið sigur at ratan av fiskavøkstri hjá toski eru ógvuliga heft av hitanum í sjónum. Miðalhitið við botnin stendur fyrri 90% av tí eyggleidda muninum í fiskavøkstri millum ymiskar toskastovnar í Norðuratlantshavi. Hitin við botnin og serliga varandi

broytingar í hitanum ávirkar støðuna hjá toski, og í hvønn mun og hvussu skjótt toskurin veksur. Framsøgnin í frágreiðingini bendir á, at um hitin hækkar við 2-40 C, so henda dramatiskar broytingar í mongdini av toski, og toskurin hevði spreitt seg enn longur norður.

Sambært hesa frágreiðing eru umleið 70% av tilgongdini av toski í Barentshavi heft av hitanum og gróðrinum í sjónum fyrsta ári av livitíðini hjá toskinum.

Sambært Wallace Broecker, ein granskari á Earth Institute við Columbia University, er mongdin av toski við strendurnar í Grønlandi vorðin sera stór, síðani sjógvurin har gjørdist heitari. Toskurin plagdi at vera mest veidda fiskaslag í Grønlandi inntil ein røð av køldum vetrum seint í 1980-unum fekk hann at hvørva. Fiskimenn eru ovfarnir av øllum toskinum sum nú er at fáa, samanborið við fyrri tveimum árum síðani (Kim Hoegdan, Internet).

Sambært James H. Up-hoff, Jr., ein lívfrøðingur á Maryland Department of Natural Resources, er tann hugsan, at allir trupulleikar í fiskiveiðustýring kunnu loysast gjøgnum eftirlit við fiskiveiði, ein hvørvisjón við atlit til tey fyrr ikki-innroknaðu vistfrøðiligu viðurskifti, sum enn ikki eru fatað til fulnar. Toskaveiðan út fyrri Eystur-Kanada kann tæna sum dømi um, hvussu umhvørvislig viðurskifti kunnu gera stýriarbeiði til einkis. Tá toskurin hvarv, varð skuldin lögð á ovfisking. Støðan hjá bæði toskastovnunum sum slíkum og teimum einstøku fiskunum er kortini framvegis vánalig aftan á meira enn 10 ár við strongum avmarkingum, ið roknað fullkomið veiðibann. Tað gerst nú greitt, at tað avgerandi er kappingin um føðina, hvar vardur kópur í størri og størri tali ræna av minkandi tøkari føði. Men her eru eisini ógagnligar umstøður, so sum hiti, sum serliga hevur týðning fyrri gýting og menning av yngli. Sjálvt ein frágreiðing frá Euro-peisku Kommisjónini tengir nú tann stóra vøksturin av gráum kópi at trupulleikum við endurreising av toskastovnum í ES-stýrdum havøkjunum.

Óivað, hvar enn ið útpíning innan vinnuligar fiskastovnar kemur fyrri (ein orðing eg helst vil nýta fyrri at vísa á samansettar orsøkir, sum talan

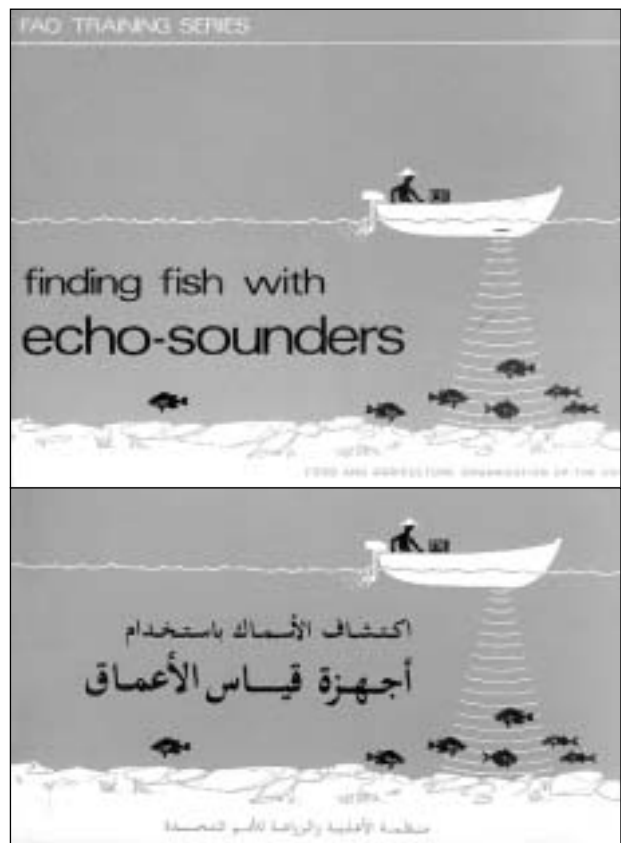
vanliga er um, tá hugtakið ovfisking verður havt á lofti), er fiskiveiði sannlíkt ein av orsøkunum og ofta tann størsta. Men við uppá forhend at døma fiskiveiðina at vera høvuðsorsøkina til niðurgongd í fiskastovnunum førir til ta misfatan, at við at stýra fiskiveiðini ber til at endurreisa fiskastovnar, sum eru illa fyrri, men aldri at halda, at tað er nakað galið við fiskiveiðustýringini. Í vistfrøði er tað neyvan nakrantíð ein einstakur táttur ið kann ábyrgðast fyrri eina verandi gongd ella eina ávísa støðu. Veiðibann vilja endurreisa fiskastovnar, har ógagnligar umhvørvisligar broytingar ella ovurstór dálking var orsøk til, at fiskurin rýmdi úr einum øki, ella at hann framleiddi vánaligar árgangir.

Árin av fiskiskapi á fiskivistfrøði Ein virknaður í mongum veiðihøpi, sum inntil nýliga hevur verið yvirsæddur ella sæddur burtur frá, er ávirkanin av selektivari fiskiveiði á fiskastovnar. Hetta merkir, at lata tann smáa fiskin sleppa, so hann kann vaksa, mennast og fáa avkom, meðan roynt verður burturav at veiða fisk, sum í minsta lagi hevur gýtt einaferð, hevur leingi verið ein dogma (trúgv), ikki bert innan skipanir til stýring, men eisini millum mangar fiskimenn. Men nú seta alsamt fleiri vísindafólk, eisini fiskifrøðingar knýttir at ICES, spurnartekin við vísdomin í hesari praksis

(Kristjánsson; Bjarnason; Heino, 2003; Olsen, 2004; Berkerley, Internet).

Kjarnin í teirra hugsan, væl stuðlað av granskingardata, er, at varandi tøka av teimum störru og fruktabetri einstaklingunum í einum stovni førir til, at fiskastovnurin verður illa fyrri, við at lata tann smærra fiskin við minni góðum evnum sleppa at nørast, og liva eftir í fiskastovninum. Hesin fiskur brúkar meira og meira av sínari orku til at makast og fáast við virksemi knýtt at gýting, til ógagns fyrri fiskavøkstur og ta holdsligu støðuna hjá fiskinum. Fiskurin gerst meira viðbrekin í mun til kappingina um føðina, og tann natúrliga deydilgheitin økist. Í nærum øllum teimum fòrum, har ein fiskastovnur er kollapsaður í Norðuratlantshavi hava hesi eyðkenni verið til staðar (Kristjánsson, privat samskifti).

Sum staðfest er í summum fiskum, so framleiða teir stóru, gomlu kvennfiskarnir ikki bert munandi fleiri rognkorn enn teir yngri og minni, men teirra avkom hevur ein nógv størri møguleika at yvirliva. Tí kann tað vera meira gagnligt, at teir störru og eldru gýtingarfiskarnir sleppa at yvirliva í stovninum, heldur enn at hava ein stóran gýtingarstovn samansettan av smáum gýtingarfiski. Tað hevði økt um kjansirnar at fáa upp ein fjölmentan stovn í næsta ættarliði – sum er av altavgerandi týðningi fyrri endurreisn av ovfiskaðum stovnum.

Hetta er ein av handbókunum til fiskimenn, sum Menakhem hevur skrivað fyrri FAO matvørustovnin hjá ST, sum hevur eina stóra fiskivinnudeild. Hendan handbókin er skrivað bæði á enskum og arabiskum.

Gamlar myndir

Hesar báðar myndirnar hava vit lænt frá Jógvan Djurhuus í Hvalvík. Tær eru frá 1959 og eru tiknar umborð á "Sjóborgini, sum tá hoyrði heima í Vestmanna og Viggo Dam var skipari.

Her taka teir sær av løttum. F.v.: Poul Dahl, Funningur, Tummas Olsen og Jógvan Djurhuus, báðir úr Hvalvík.

Viggo, uttast th tekur sólina við sekstanti. Maðurin uttan t.v. er Johan av Slættanesi.

Skipið er "Stella Maria"

Maðurin uttast th. við føroyskari húgvu er Poul Skarðenni úr Mikladali, Stellu Poul. Næstur honum við kasjetti er Johan Hendrik Joensen, Hvannasund. Nr. 2 frá honum í føroyskari húgvu er Markus Justesen, Norðdepil. Næstur honum Mourits Joensen, Viðareiði. Nr. 2 frá Mourits við fullskeggi er Julius Jacobsen, Viðareiði. Vit vilja fegin frætta, um onkur kennist við hinar.

3350F03261

Klaksvíkar
Sjúkrahús

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur frá SAHVA, verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 30. januar 2007 og á Landssjúkrahúsinum 31. januar og 1.-2. februar 2007.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 45 45 45, mánadag og týsdag kl. 10-12, í seinasta lagi týsdagin 23. januar 2007.

Haldið FF-blaðið

**GUÐS
ORÐ**

John S. Myllhamar

Hjá honum er eingin fordøming

"So er tá eingin fordøming fyri tey, sum eru í Kristi Jesusi"

Róm. 8, 1.

Men tað er tað alla aðrastaðni. Uttanfyri hann er tað einki annað enn fordømingar. Okkara sök hevur so veik bein at standa á, at dómurin er longu feldur. Tað er ikki so frægt, at tosað kann verða um mildari dóm. Vit eru fult og heilt sek. Gerningar okkara tala fyri seg; teir eru so gjøgnumtrongdir av synd, at teir kunnu ongantíð roknast fyri annað enn synd. Dómarin nýtist ikki so frægt sum at leita fram ta grein, vit skulu dømast eftir; tað er líkamikið, hvørja hann velir, vit eru sek í teimum øllum.

Tí má alt flytast, um nakar møguleiki skal vera fyri, at tað kann verða øðrvísi, enn vit hava uppi-borið. Vit sjálv kunnu ikki broytast. So er bara eftir, um dómarin kann broytast. Og tað er tann lögni boðskapurin, evangelið hevur til okkum, at júst tað kann lata seg gera, so at dómarin ikki longur er dómari, men verður ein frelsari ístaðin. Jesus Kristus, sum einaferð skal vera dómari okkara, hevur boðið okkum frammanundan at verða frelsari okkara. Um tað verður ført ígjøgnum, tá sendur okkara sök sterk. Nei, hon stendur ongantíð sterk; men so kann úrslitið gerast gott, tí hann ger okkara sök til sína sök og sína sök til okkara sök.

Tí er tað hann, vit mega leita til, fyri at alt tað, ið vit hava, verður fjalt av øllum tí, ið hann hevur. Tá verður als ikki talan um okkara, bara um hansara. Lat tað tí eisini vera so satt, sum tað í veruleikanum eisini er, at vit bert eru glataðir syndarar. Tað kemur kortini ikki at telja nakað móttvegis tí, ið er nógv nógv størri, at hann er frelsari okkara. Bara vit altso eru í honum. Amen!

Sára er ein brandur:

Av "Atlantic Navigator" út á Stóru Dímun

Sára Olsen er ein vanlig 15 ára gomul genta í Klaksvík, sum gongur í 9. flokki. Heilt vanlig er hon tó ikki. Hon ger nevniliga slíkt, sum ikki øll gera. Hon hevur í fjør verið tveir túrar við "Atlantic Navigator" í sínum ferium. Tann seinasti av hesum túrum var beint um

jólini. Hon arbeiddi við at leggja svartkjáft í maskinurnar, har tað var tikið til, hvussu røsk hon var. Hetta er tó ikki heilt óvanligt, og nú er hon farin í starvsvenjing á Stóru Dímun. Starvsvenjing er ein partur av skúlagongdini, og tað eru nógvir móguleikar fyri praktikk-

plássur, vanliga soleiðis at sleppast kann til hús hvønn dag.

Men Sára vildi sleppa nakað, sum var heilt øðrvísi, og tískil fór hon sunnudagin við tyrlu til Stóru Dímun, har hon skal vera í 14 dagar.

Hon skal vera í húsi hjá Jógvan Jón og Evu úr

Dímun, sum eru yngra bóndaparið á oynni. Tey eru í lötuni einsamøll á Stóru Dímun saman við teirra børnum, sum eru 3 og 1 ára gomul. Sára skal hjálpa til í húsinum. Hon skal eisini mjólka uppá gamla mátan og sópa. Í Dímun hava tey fyrst og fremst seyðahald, men

tey hava eisini tvær kýr, so tey hava nóg mikið av mjólk til egna nýtslu. Hin kúgvinn væntast at kálva fyrsta dagin, so hetta sleppur Sára eisini at uppliva. Onkran dagin man hon eisini fara burtur í haga. Hon skal eisini at taka sær av børnunum, og hetta dugir hon

eisini sera væl.

Vit ynskja Sára góða eydnu á Dímun, og kanska frætta vit frá henni í komandi blaði.

Her er Sára á tyrlupallinum. Hon stendur í miðjuni millum foreldrini Henny og Óla Karl. Fremst standa t.h. beiggi Sáru, Martin, og vinur hansara Fróði.

Sára á veg til Stóru Dímun.

SØLA AV RÁFISKI FYRI SKIP OG BÁTAR

Antin beinleiðis til keypara ella umvegis Fiskamarknað.

Avgreiða skip sum ynskja landing í Skotlandi ella í Danmark.

Fastar prísir ella á marknað - t.d. í Grimsby ella Hanstholm.

f ofish

Runavík · Tel 47 20 60 · www.fofish.com
Leif 23 20 61 · Kaj 23 20 65

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:

tlf: 42 40 34 / 42 30 01

fartlf: 21 33 17

fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Eitt gott val

Drúgvir í nýtslu. Bæði tá viðvíkur livitið og orkunýtslu. JÄSPI-ketilin hitar hús og heim mong ár fram í tíðina.

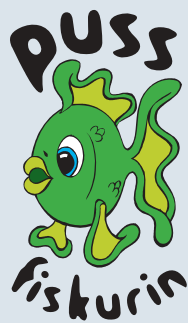

Vit geva fegin eitt óbindandi tilboð!

Eisini hava vit alt tilfar til hitaverk, sanitet og ventilatiún.

Maria Poulsen

Smyrilsvegur 8 | 100 Tórshavn | Tel: 31 20 00 | Fax: 31 59 70

Rætti umsøkjari
Ein ungur maður søkti starv sum tíðindamaður hjá einum kendum politikara. Stutt eftir, fekk hann bræv við aftursvari frá skrivstovu politikarans:

"Tygara umsókn er mest sum ov fylt av sjálvrósi, misskiljingum, hálvum sannleikum og beinleiðis lygnum! Liggur fyri hjá tær at byrja mánadagin?"

Eftirskrift

Ein maður kom gangandi framvið einum gravsteini, sum hevur áskriftina:
"Her hvíður ein heiðurligur maður og góður politikari."

"Fy for den", hugsaði maðurin, "...tveir menn í somu grøv?"

Ævintýr

Hvat eru munurin á einum klassiskum og einum nýmótans ævintýri?

- Eitt klassiskt ævintýr byrjar altíð við orðunum:
"Einaferð var tað..."

- Eitt nýmótans ævintýr byrjar við orðunum: "Um mín flokkur vinnur valið..."

Rættan førleika

- Tá tú kemur í býráðið, kundi tú verið so beinasamur, at latið sonin hjá mær fingið eitt starv á býráðsskrivstovuni?

- Jú, sjálvandi! Hvat ger hann?

- Einkil!

- Óført! Ongantíð betri, tí so nýtist okkum ikki at umskúla hann!

Jólahald í undirhúsinum

Sum vanligt vóru vit við til jólahaldið í Undirhúsinum í Vágsbotni, sum varð hildið 22. desember. Her var sum altíð sera hugnaligt við kaffi, lagkøku og jólabollum. Ein fastir táttur er Dupultkvartettin í Ebenezer við sínum framúr sangi. Vit hava nakrar myndir:

Teir í Dupultkvartettini eru fastir gestir við sínum frálíka sangi.

T.v. síggja vit Thorstein Mýlingstind, sum silgdi sum meistari hjá Aksel Hansen, til hann var 77 ára gamal. T.h. er er Peter McGavin, sum kom til Føroya sum hermaður, sum giftist her og í nógv ár var nevndarlimur í Havnar Arbeidsmannafelag.

Lurtað verður við andakt eftir vakra sanginum.

E.v. síggja vit Óla Reinert og Tórálv Samuelsen.

Hetta eru alt kendur havnarmenn.

Sverri Petersen og Margaret, kona Egil.

Borgmeistarin tosar við Margaret.